

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

Versjon 2.2

Kvalitetssikret av Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet

Fotokredit: Jarle Røssland

Svalbard 24.07.2020

INNLEDNING

I denne veilederen gis det råd om hvordan virksomheter på en forsvarlig måte kan ivareta smittevernet og forebygge tilfeldig eksponering for, og spredning av, covid-19. Målet med de foreslåtte smitteverntiltakene er å beskytte både kunder og ansatte. Selv om de anbefalte smitteverntiltakene gjennomføres, kan tilfeller av covid-19 oppstå. De anbefalte tiltakene vil bidra til å begrense smittespredning. Veilederen omfatter aktiviteter og opplevelser, attraksjoner, overnattingssteder (inkl. camping) og serveringssteder.

Veilederen er delt inn i fire deler.

Første del inneholder generelle råd og retningslinjer basert på gjeldende nasjonale bestemmelser. Andre del tar for seg de detaljerte smitteverntiltakene i forskjellige deler av reiselivsbransjen. Tiltakene for aktiviteter og opplevelser, samt attraksjoner, er utarbeidet etter innspill fra det organiserte reiselivet på Svalbard. Disse er tilpasset lokale forhold, og er utarbeidet etter møter med smittevernoverlegen ved Longyearbyen sykehus, samt i dialog med lokale myndigheter. Smitteverntiltak for overnattingssteder og serveringssteder er hentet fra NHO Reiselivs bransjespesifikke veiledere og allerede etablerte bransjenormer.

Tredje del er en praktisk sjekklister for smittevern til bruk hos alle reiselivsaktørene. Fjerde del er en endringslogg, da smittevernveilederen vil være et dynamisk dokument som oppdateres i tråd med gjeldene bestemmelser.

Med utgangspunkt i denne veilederen skal hver reiselivsbedrift lage sin plan for gjennomføring av aktiviteter.

Det har vært nedsatt et eget arbeidsutvalg for arbeidet med veileder. Justis- og beredskapsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet har ledet utvalget, mens Sysselmannen i egenskap av å lede Beredskapsrådet for Svalbard, har koordinert arbeidet lokalt. Longyearbyen sykehus, Longyearbyen lokalstyre, UNN, Visit Svalbard, Næringsforeningen, Avinor, AECO (Association of Arctic Expedition Cruise Operators) har deltatt i arbeidet.

Veilederen er basert på de nasjonale smittevernreglene, nasjonale veiledere og lov og forskrift om smittevern.

Med dette som bakgrunn har Visit Svalbard, med innspill fra medlemsbedriftene, utarbeidet tydelige og detaljerte smitteverntiltak for reiselivsaktivitet på Svalbard. Disse har igjen dannet grunnlaget for et utkast til veileder. Sysselmannen på Svalbard oversendte 12. mai 2020 utkastet til Helse- og omsorgsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet, sammen med vurderingene til Beredskapsrådet for Svalbard.

Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet har kvalitetssikret *Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til Turisme under Covid-19 utbruddet 2020*.

Veilederen vil bli revidert når regjeringen vedtar endringer i de nasjonale smittevernreglene og endringer i helsemyndighetenes råd og bestemmelser for smittevern. Sysselmannen koordinerer dette i samarbeid med smittevernoverlegen og Visit Svalbard.

De svalbardspesifikke smitteverntiltakene for aktiviteter/opplevelser og attraksjoner (del 2) skal brukes, og evt. nasjonale bransjestandarder som blir introdusert ved et senere tidspunkt kan være supplerende til disse.

Fredag 15. mai la helsemyndighetene frem oppdaterte råd for ferie- og fritidsreiser i Norge. Rådene skal bidra til at det er trygt å reise på ferie i Norge i sommer. Regjeringen åpnet samtidig for at turister fra fastlandet kan reise til Svalbard fra 1. juni. Frem til 15. mai har det vært en generell innreisekarantene for personer som kommer fra fastlandet. Denne oppheves for turister fra fastlandet 1. juni.

Rednings- og helseberedskapen på Svalbard og den lange evakueringstiden til fastlandet setter noen begrensninger. Fordi kystcruise over flere dager i Svalbards farvann innebærer særlige utfordringer, så har regjeringen besluttet å vurdere dette i en egen prosess. Kystcruise omfattes derfor ikke av denne veilederen.

Covid-19-forskriften ble endret 29. mai 2020 med virkning fra 1. juni 2020. Ny § 10a *Krav til gjennomføring av reiselivsaktiviteter på Svalbard*, innfører krav om at virksomheter som tilbyr reiselivsaktiviteter på Svalbard før oppstart av aktivitet skal fremlegge en plan som beskriver hvordan virksomheten skal sikre ivaretagelse av smittevernkrav. Sysselmannen, etter faglig råd fra smittevernoverlegen ved Longyearbyen sykehus, kan nedlegge forbud mot bestemte turistaktiviteter. Bestemmelsen i sin helhet lyder:

§ 10a Krav til gjennomføring av reiselivsaktiviteter på Svalbard

Virksomheter som tilbyr reiselivsaktivitet på Svalbard, skal før oppstart av aktivitet fremlegge for Sysselmannen, som leder av Beredskapsrådet, en plan som beskriver hvordan virksomheten skal sikre ivaretagelse av smittevernkrav som fremgår av gjeldende lov- og forskriftsverk, nasjonale veiledere og veiledere for reiselivsaktivitet på Svalbard. Med virksomhet etter første punktum menes også hoteller og overnattingssteder, og eier av båt eller skip som skal benyttes i reiselivsaktiviteter.

Sysselmannen, som leder av Beredskapsrådet for Svalbard, kan, etter faglig råd fra Universitetssykehuset Nord-Norge HF – Longyearbyen sykehus, forby oppstart av reiselivsaktiviteter dersom virksomheten ikke fremlegger plan som nevnt i første ledd, eller dersom den fremlagte planen ikke beskriver godt nok hvordan virksomheten kan ivareta smittevernkrav.

For å hindre eller begrense spredning av SARS CoV-2, og for å sikre opprettholdelse av forsvarlig helseberedskap, kan Sysselmannen, som leder av Beredskapsrådet, etter faglig råd fra Universitetssykehuset Nord-Norge HF – Longyearbyen sykehus, forby bestemte reiselivsaktiviteter som ikke kan gjennomføres på en smittevernlig forsvarlig måte.

Enkeltvedtak etter andre og tredje ledd kan påklages til Helse- og omsorgsdepartementet.

Fotokredit: Frank Andreassen

Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet har kvalitetssikret innholdet i ***Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020.***

Innholdsfortegnelse

DEL 1 Generelle råd og retningslinjer	7
Overordnet	7
Hvem gjelder veilederen for	7
Ansvar	7
Hvordan smitter koronaviruset?	8
Smitteforebyggende tiltak	8
Syke personer skal ikke være tilstede	9
Personer som kan møte i tjenesten:	9
Personer med symptomer, i karantene eller isolasjon	9
Ved oppstått sykdom mens personer er til stede i tjenesten	10
God hånd- og hostehygiene	10
Godt renhold	10
Redusert kontakt mellom personer	11
Ekspedisjon/resepsjon	11
Gangtraséer og fellesarealer	11
Spesielt for ansatte	11
Lister med kontaktinformasjon til alle deltagere/besøkende for smittesporing	12
Risikoutsatte grupper	12
DEL 2 Detaljerte smitteverntiltak	13
Overordnet	13
Smitteverntiltak for overnattingssteder	14
Smitteverntiltak for camping	23
Smitteverntiltak for aktiviteter og opplevelser	26
FOTTURER	27
BÅTTURER (DAGSTURER MED RIB, LUKKET RIB, MINDRE OG STØRRE FARTØY)	31
SKITURER	39
SYKKELTURER	43
GRUVEBESØK	48
HUNDEKJØRING	52
MAT- OG DRIKKEOPPLEVELSER	57
ATV SAFARI	59
SNØSKUTERTURER	64

FISKETURER	69
FOTOSAFARI.....	74
TUR MED HEST	77
SIGHTSEEING OG FOREDRAG MED BIL/MINIBUSS/BUSS	81
KAJAKTURER	84
VELVÆRE	88
BELTEVOGN	91
ISGROTTE	93
EKSPEDISJONER (FLERDAGERSTURER MED OVERNATTING. GJELDER I TILLEGG TIL AKTIVITETSSPESIFIKKE PUNKT)	98
TRENINGSOPPLEVELSER.....	103
BRYGGERIBESØK	105
HÅNDVERK-WORKSHOPS.....	109
Smitteverntiltak for serveringssteder.....	111
Smitteverntiltak for attraksjoner (museer, gallerier og kirke)	117
DEL 4 Endringslogg	122
VEDLEGG	123
Vedlegg 1: Infoplakat fra FHI og Helsedirektoratet.....	125
Vedlegg 2: Livreddende førstehjelp	126
Vedlegg 3: Smittevernsoppslag fra Svalbard Kirke	128
Vedlegg 4: Longyearbyen Campings smittevernveileder.....	129

DEL 1 Generelle råd og retningslinjer

Overordnet

Det vil alltid være en risiko for smitte og at det kan oppstå smittetilfeller selv om det er utøvd godt smittevern. Smitteforebyggende tiltak bidrar til å redusere risikoen. Denne veilederen skal gi innsikt i, og råd om, hvordan tjenester kan organiseres samtidig som smittevern ivaretas på en forsvarlig måte. Veilederen er tilpasset både ledere og ansatte.

Hvem gjelder veilederen for

Rådene i denne veilederen utdypet og utfyller kravene i covid-19-forskriften, samt øvrige lov- og forskriftsfestede krav for bransjen. Veilederen gjelder for overnattingssteder, aktivitetsleverandører, serveringssteder (kafeer, restauranter og barer), attraksjoner og butikker.

Ansvar

De ovennevnte reiselivsaktørene er selv ansvarlig for at drift skjer i samsvar med gjeldende lover og regelverk. Ledelsen er ansvarlig for å sikre en forsvarlig drift som tar hensyn til smittevern, og fordele ansvar for ulike oppgaver i forbindelse med smittevernrådene. Ledelsen må sørge for nødvendig opplæring og informasjon til ansatte og besøkende. Planer for smittevern må tilpasses lokale forhold etter råd gitt i denne veilederen, og hver og en av reiselivsaktørene må ha bedriftsspesifikke planer. I tillegg til smitteverntiltakene som beskrives nedenfor, skal de krav og rutiner som normalt gjelder for virksomheten følges.

Dersom en kunde eller ansatt blir diagnostisert med covid-19 etter kontakt med virksomheten, har smittevernlegen ved Longyearbyen sykehus ansvar for oppfølging og tiltak.

Ulike faser av pandemien og ulik smittespredning i landet vil kunne kreve tilpassede tiltak.

Informasjonsmateriell og plakater om covid-19 finnes på Helsedirektoratets nettsider:

<https://www.helsedirektoratet.no/tema/beredskap-og-krisehandtering/koronavirus/plakater-oginformasjonsmateriell>

Alle bør utøve godt smittevern under covid-19-utbruddet. Det betyr at de tre hovedprinsippene for smittevern som beskrevet i denne veilederen, må overholdes både i og utenfor tjenesten. Et godt samarbeid mellom ansatte, besøkende eller andre som er knyttet til tjenesten må opprettholdes.

Se også covid-19-forskriften og tilhørende beslutninger og veiledning her:

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2020-03-27-470>

<https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/koronavirus>

Informasjon om covid-19 og tiltak i arbeidslivet fra Arbeidstilsynet:

<https://www.arbeidstilsynet.no/tema/biologiske-faktorer/coronavirus-tiltak-i-arbeidslivet-motsmitte/>

Hvordan smitter koronaviruset?

Covid-19 smitter først og fremst via dråper fra luftveiene til en smittet person når vedkommende prater, hoster eller nyser (dråpesmitte). Slike dråper faller raskt til bakken og blir ikke værende i luften.

Viruset kan også smitte ved at man får virus på hendene, og overfører det derfra til slimhinner i øyne, nese eller munn (kontaktsmitte). På det nåværende tidspunkt er det holdepunkter for at en person som er smittet kan smitte andre fra 1-2 døgn før hun eller han selv utvikler symptomer. Sannsynligheten for å smitte andre er størst når man har symptomer, og da særlig de første dagene. Viruset tåler ikke såpe og vann, heller ikke desinfeksjon med alkohol.

Det vises til www.fhi.no for oppdatert og utfyllende informasjon om dette.

Smitteforebyggende tiltak

Det gjøres mange tiltak i alle deler av samfunnet som til sammen begrenser smittespredningen. Det er viktig å bruke tiltak som er tilpasset ulike situasjoner.

Formålet med rådene er å redusere risiko for smitte av covid-19.

De tre grunnpilarene for å bremse smittespredning er:

- 1. Sørg for at syke personer skal ikke være fysisk til stede**
- 2. Sørg for god hygiene**
- 3. Reduser kontakt mellom personer**

I tillegg vil følgende tiltak være sentrale i arbeidet for å bremse smittespredning på Svalbard:

- **Sørg for god opplæring i smittevern for ansatte**
- **Sørg for god informasjon til kunder om smitteverntiltakene**
- **Før lister med kontaktinformasjon på alle deltagere/besøkende i tilfelle smittesporing blir nødvendig. Bedriften er selv ansvarlig for å føre lister med både navn, telefonnummer, bosted og e-post**

Det aller viktigste smitteverntiltaket er at syke personer holder seg hjemme. Hostehygiene og avstand er avgjørende for å begrense dråpesmitte, mens håndhygiene, og spesielt unngå å ta seg i ansiktet med urene hender, er viktig for å hindre kontaktsmitte. Økt fysisk avstand mellom mennesker reduserer muligheten for smitte, også før symptomer på sykdom oppstår. Covid-19 smitter hovedsakelig via dråpe- og kontaktsmitte. Viruset spres i størst grad ved hoste og nysing. Det er per i dag ikke grunnlag for generell bruk av munnbind hos friske personer. Ikke-medisinske munnbind/ansiktsmasker kan benyttes av personer som blir syke når det ikke er mulig å holde avstand til andre før de rekker å komme seg hjem.

Det er ikke vist at det nye koronaviruset smitter via mat, drikke eller vann.

Til tross for godt gjennomførte tiltak, kan likevel tilfeller av covid-19 og andre infeksjoner oppstå. Dersom smitteverntiltak som foreslått her er gjennomført, vil smittespredningen likevel bli begrenset. Tiltakene i teksten nedenfor er en beskrivelse av smitteverntiltak som kan bidra til å redusere smitterisiko til et minimum.

Syke personer skal ikke være tilstede

Det vil være personer med symptomer som er mest smittsomme (spesielt ved hosting og nysing), og smittsomheten er størst idet symptomene oppstår. Symptomer på covid-19 kan være milde og vanskelige å skille fra andre luftveisinfeksjoner. De hyppigst beskrevne symptomer på covid-19 er i starten halsvondt, forkjølelse og lett hoste, i tillegg til sykdomsfølelse, hodepine og muskelsmerter. Magesmerter og diaré kan også forekomme. Om lag 8 av 10 voksne personer har kun milde symptomer. Hos barn er antagelig andelen som får milde symptomer enda høyere. På bakgrunn av dette, er det viktig at personer med selv milde luftveissymptomer ikke møter fysisk på jobb eller i andre sammenhenger der de møter andre.

Hos noen personer med covid-19 kan symptomene utvikle seg videre i løpet av noen dager til en uke eller to til hoste, feber og kortpustethet, og noen få kan få et alvorlig forløp med behov for behandling i sykehus. Alvorlig covid-19-sykdom er svært sjelden hos barn.

Ved sannsynlig eller bekreftet covid-19 gjelder egne anbefalinger om isolasjon for den syke og karantene for nærkontakter, se www.fhi.no. Longyearbyen sykehus har ansvar for oppfølging rundt covid-19-tilfeller og for å beslutte nødvendige tiltak. Sykehuset definerer hvem som er nærkontakter til den syke og derfor skal følges opp med karantene eller andre tiltak (smitteoppsporing), og om det er behov for informasjon til andre.

Hvis det skulle bli behov for ytterligere tiltak er det Longyearbyen sykehus sin oppgave å vurdere og eventuelt gi pålegg om dette.

Personer som kan møte i tjenesten:

- Personer som ikke har symptomer på luftveissykdom
- Ved gjennomgått luftveisinfeksjon av andre årsaker enn covid-19 kan ansatte, brukere og andre møte når de har vært symptomfrie i et døgn
- Ved gjennomgått covid-19 gjelder egne råd for når isolasjon kan oppheves, angitt av helsetjenesten og www.fhi.no

Personer med symptomer, i karantene eller isolasjon

Personer som har symptomer på luftveisinfeksjon skal ikke møte i tjenesten, selv ved milde symptomer. Personer som er i karantene og isolasjon skal heller ikke møte i lokalene. Det er viktig at virksomheten kommuniserer dette til ansatte og besøkende.

Ved oppstått sykdom mens personer er til stede i tjenesten

Ansatte og brukere som blir syke mens de er på jobb/til stede på virksomheten må gå hjem så snart det er mulig. Syke personer som må hentes av andre, må vente på et eget rom eller ute der det ikke er andre. Syke personer bør ikke ta offentlig transport. Syke personer bør dekke til munn og nese hvis de ikke kan holde to meters avstand til andre for å redusere smittespredning.

Longyearbyen sykehus har ansvar for oppfølging rundt tilfeller med bekreftet covid-19 (smitteoppsporing), og skal varsle tjenesten dersom brukere eller ansatte får bekreftet covid-19. Det er sykehuset som skal beslutte videre tiltak og definerer nærkontakter til den syke.

Generelt om god hygiene

Sykdommen covid-19 smitter hovedsakelig via dråpe- og kontaktsmitte der virus overføres fra luftveiene til en syk person videre til en annen person. Derfor er god hygiene et viktig tiltak for å begrense smitte i befolkningen.

Hostehygiene og å holde avstand er avgjørende for å begrense dråpesmitte, mens håndhygiene, og spesielt det å unngå å ta seg i ansiktet med urene hender, er viktig for å hindre indirekte kontaktsmitte.

Du finner råd om hånd- og hostehygiene, bruk av munnbind, rengjøring og klesvask på [FHIs hjemmesider](#).

Godt renhold

Det nye koronaviruset (SARS-CoV-2) fjernes enkelt ved manuell rengjøring med vann og vanlige rengjøringsmidler. Virusets evne til å gi sykdom reduseres trolig raskt på overflater, avhengig av mengden virus. Risikoen for indirekte kontaktsmitte er derfor størst dersom en flate berøres rett etter at den er forurenset. Med unntak av flater som er kraftig forurenset med luftveissekret (spytt, snørr, slim), antar man at det etter kort tid (minutter til timer) er liten risiko for indirekte kontaktsmitte via forurensete gjenstander.

Det er ikke nødvendig å bruke desinfeksjonsmiddel rutinemessig ettersom såpe og vann også er bra nok. Hvis desinfeksjon likevel brukes, må synlig skitt først tørkes bort med klut eller tørkepapir, ellers virker ikke desinfeksjonsmiddelet. Aktuelle desinfeksjonsmidler er alkoholbasert desinfeksjon og klorin.

Forsterket renhold på utsatte områder:

- Toaletter og vaskeservanter må rengjøres minimum daglig ved daglig bruk. Tørk over flater som toalettsete og kran på servanten regelmessig, avhengig av hvor hyppig det er i bruk.
- Engangs papirhåndklær og såpe skal være tilgjengelig, og man må sørge for at søppel tømmes regelmessig.
- Være ekstra oppmerksomme på renhold på kjøkken/spiserom. Spisebord/kjøkken vaskes med vann og såpe etter bruk.
- Dørhåndtak, trappegelendre, stoler, andre bordflater og andre gjenstander som ofte berøres rengjøres hyppig, minimum daglig ved daglig bruk.

- Ev. utstyr som brukes av flere (f.eks. arbeidsverktøy, berørings skjerm, tastatur, leker, tekstiler, utstyr til leie osv.) rengjøres etter bruk.

FHIs råd om rengjøring og desinfeksjon finner du [her](#).

Redusert kontakt mellom personer

Kontaktreduserende tiltak for å hindre smittespredning er viktig i alle situasjoner og må opprettholdes i alle ledd i møter mellom gjester og ansatte. Erfaringsmessig er det lettest å glemme disse tiltakene i mer uformelle situasjoner, som i pauser, transport til og fra etc.

Kontaktreduserende tiltak må tilpasses den enkelte virksomhet. Se DEL 2.

Ekspedisjon/resepsjon

- Avstand mellom ansatte i ekspedisjon og gjester skal være minst 1 meter, gjerne mer der det er mulig. Brukere av ekspedisjon vil kun oppholde seg der i kort tid.
- Pleksiglass kan vurderes der ekspedisjoner ikke allerede har glassluke. Pleksiglasset må dekke minst 20 cm utenfor ansikt- og brysthøyde i alle retninger.

Gangtraséer og fellesarealer

- Trange fellesareal bør ikke brukes til opphold. Hvis dette ikke kan unngås, kan det settes frem stoler for å sikre tilstrekkelig avstand og begrense antall personer som benytter det samtidig.
- Personer kan passere hverandre og være kortvarig i samme område uten videre smitterisiko.
- Nær ansikt-til-ansikt-kontakt bør unngås hvis mulig.
- Ved behov for pausearealer, sørg for tilpasning slik at blanding av personer i størst mulig grad unngås.
- Heiser bør prioriteres til personer med bevegelseshandicap og varetransport hvis det er vanskelig å holde anbefalt avstand.
- Eventuelt opprette merking på gulvet for å sikre avstand mellom personer i alle rom, garderober og andre områder hvor det kan oppstå trengsel.

Spesielt for ansatte

- Felles utstyr, arbeidsverktøy, datamaskiner/tastaturer må vaskes av etter bruk.
- Være ekstra oppmerksomme på hygiene rundt kjøkken/spiserom.
- Kantiner kan driftes etter vanlige rutiner for kjøkkenhygiene. Ha gode rutiner for håndhygiene. Se lenke https://www.mattilsynet.no/Utbrudd_av_koronavirus/kan_man_spre_koronasmitte_ved_profesjonell_matproduksjon.38073
- Råd om avstand mellom personer må overholdes i kantiner og spiserom.
- Begrense bruk av offentlig transport der det er mulig.
- Vurder ulik oppmøtetid hvis det er mulig og hensiktsmessig, slik at ansatte, brukere og andre er til stede til ulike tider og dermed kan unngå å være mange samlet og unngå rushtid på offentlig transport.

Lister med kontaktinformasjon til alle deltagere/besøkende for smittesporing

Alle besøkende på overnattingssteder/attraksjoner og deltagere på aktiviteter skal registreres på kontaktlister med navn, telefonnummer og e-post. Dette for å gjøre smittesporing så nøyaktig som mulig dersom smitte av covid-19 oppstår. Smittevernlegen ved Longyearbyen sykehus skal gis tilgang til listene ved behov. Informer gjestene om at kontaktinformasjonen lagres i to uker etter oppholdet.

Risikoutsatte grupper

Vi skiller mellom grupper med lett økt risiko og personer med moderat til forhøyet risiko. For oppdatert informasjon om personer som kan ha høyere risiko for covid-19, se Folkehelseinstituttets nettsider:

<https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/fakta/risikogrupper/?term=&h=1>

I noen situasjoner bør tilrettelegging av arbeidet vurderes for personer som har økt risiko for alvorlig forløp av covid-19. I dag gjelder dette først og fremst de som har moderat/høy risiko for alvorlig forløp. Hvis det blir mye smitte i samfunnet, vil dette også kunne gjelde de som har lett økt risiko. Ved mye smitte i samfunnet kan det også bli aktuelt med sykemelding til personer med moderat/ høy risiko hvis tilrettelegging ikke er mulig.

Anbefalinger til arbeidsgivere i helsesektoren - Helsedirektoratet

DEL 2 Detaljerte smitteverntiltak

Overordnet

Denne delen av veilederen omhandler detaljerte smitteverntiltak i forskjellige deler av reiselivsbransjen. Tiltakene for aktiviteter og opplevelser, samt attraksjoner, er utarbeidet etter innspill fra det organiserte reiselivet i Longyearbyen og Barentsburg. Smitteverntiltak for overnattingssteder og serveringssteder er hentet fra NHO Reiselivs bransjespesifikke veiledere og allerede etablerte bransjenormer.

<https://www.nhoreiseliv.no/vi-mener/koronavirus/dokument/bransjenormer-og-veiledere/>

Det er her delt inn i fem forskjellige områder: overnattingssteder (standard utarbeidet av NHO), camping (standard utarbeidet av NHO), aktiviteter/opplevelser, servering (standard utarbeidet av NHO) og attraksjoner.

Smitteverntiltak for overnattingssteder

De tre grunnpilarene for å bremse smittespredning er:

- 1. Sørg for at syke personer skal ikke være fysisk til stede**
- 2. Sørg for god hygiene**
- 3. Reduser kontakt mellom personer**

I tillegg vil følgende tiltak være sentrale i arbeidet for å bremse smittespredning på Svalbard:

- **Sørg for god opplæring i smittevern for ansatte**
- **Sørg for god informasjon til kunder om smitteverntiltakene**
- **Før lister med kontaktinformasjon på alle deltagere/besøkende i tilfelle smittesporing blir nødvendig. Bedriften er selv ansvarlig for å føre lister med både navn, telefonnummer, bosted og e-post**

Bransjestandard for overnattingssteder er etablert av NHO basert på Folkehelseinstituttet sine råd. Overnattingsstedene på Svalbard følger denne standarden.

Link til NHO sin bransjestandard for overnatting: <https://www.nhoreiseliv.no/contentassets/908020f1de954e46af7b168028317d8a/nho-reiseliv-bransjenorm-overnattingsbedrifter-08052020.pdf>

Spesifikt for Svalbard gjelder følgende:

Inntil videre kan hoteller og overnattingssteder på Svalbard øke maksimalt belegg under covid-19 fra 60 til 70 prosent dersom de har kapasitet til å overholde smittevernreglene og veilederen, spesielt med hensyn til isolering ved mistanke om eller påvist covid-19 og karantene ved nærkontakt. Dette gjelder hoteller og overnattingssteder der rommene har eget bad. Denne økningen i kapasitetsutnyttelse skal kun gjennomføres dersom dette ikke vil gå ut over virksomhetenes evne til å håndtere karantene ved nærkontakt og isolering av personer med mistanke om og bekreftet covid-19, og de øvrige kravene i veilederen. De virksomheter som ved en økning ikke kan håndtere karantene ved nærkontakt og isolering av personer med mistanke om og bekreftet covid-19, og de øvrige kravene i veilederen, skal ikke øke beleggsprosenten.

Gjestehus uten vask på rommet må tilpasse sitt belegg ut ifra gjeldende smittevernregler, og sørge for at desinfiseringsmidler er tilgjengelig på hvert rom. Dette inntil annen beskjed er gitt av myndighetene. Tillatt beleggsprosent må kunne økes dersom smittespredningen nasjonalt forblir lav eller reduseres, og dersom overnattingstilbyderne på Svalbard overholder smitteverntiltak og utvikler egne interne planer for smittevern.

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

Det må utarbeides egne planer for isolering og håndtering ved eventuell smittet person. Spørsmål vedrørende dette tas med helsemyndighetene.

Aktører kan gjøre unntak for store familier/ grupper som bor sammen.

OMRÅDE	RISIKOBESKRIVELSE	TILTAK
Resepsjon, fellesområder, heis, generelt	Trengsel ved inngangspartier, innsjekk/ utsjekk kan medføre risiko for direkte smitte fordi gjester står for tett sammen.	Sørg for at det ikke oppstår trengsel. Vurder behov for å innføre køsystem, avstandsmerking på gulvet e.l. Vurder tiltak for å begrense antall gjester som kommer/ drar samtidig, for eksempel ved å gi hver gjest eget innsjekkings-/utsjekkingstidspunkt.
	Risiko for indirekte kontaktsmitte ved at gjester og ansatte tar på de samme overflatene, for eksempel resepsjonsdisken, innsjekkingsnettbrett, kortterminal, penn, heisknapper osv.	Oppfordre gjester til å vaske hender ved ankomst. Hvis dette er praktisk vanskelig å gjennomføre, sørg for å ha hånddesinfeksjon tilgjengelig ved inngang. Hyppig vask av utsatte overflater, som resepsjonsdisk, heisknapper, utstyr som brukes av mange etc. Legg til rette for kortbetaling og andre elektroniske betalingsløsninger. Så langt det er mulig bør betaling skje kontaktløst. Alternativt kan betalingskort eller kontanter benyttes. Håndhygiene anbefales etter slik berøring.
	Generell risiko for smitte på grunn av syke gjester.	Gjester må på forhånd få beskjed om at de ikke kan bo på hotellet, dersom de har symptomer på luftveisinfeksjon. Informasjon om gjester som har bodd på hotellet og/ eller deltatt på kurs/ møter/arrangement, oppbevares i 2 uker til bruk for eventuell smittesporing. Smittesporing skal utføres i samarbeid med kommuneoverlegen. Drop in gjester i restauranten trenger ikke registreres, men det kan være en fordel. Gjester må i så fall informeres om at info oppbevares i 2 uker.

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

Hotellrom	Risiko for indirekte kontaktsmitte ved at hotellrom ikke rengjøres godt nok mellom gjester.	<p>Renhold iht til renholdsplan. Søk eventuelt bistand hos leverandør av vaskeutstyr</p> <p>Ordinære vaskemidler kan brukes. Husk vask av alle vanlige berøringspunkter, eks. lysbrytere, dørhåndtak, fjernkontroll mm. Det bør foreligge gode rutiner for vanlig håndhygiene utført med såpe og vann eller hånddesinfeksjonsmiddel ved renhold. Fjern pynteputer i sengen og sengetepper som ikke vaskes regelmessig.</p> <p>Ved bekreftet smittetilfelle, gjennomføres god rengjøring av hotellrom og andre områder hvor gjesten oppgir å ha oppholdt seg. Konferer med leverandør av renholdsmidler. Les også FHI sin renholdsveileder: https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/rad-og-informasjon-til-andre-sektorer-og-yrkesgrupper/rengjoring-og-desinfeksjon-ved-covid-19-til-sektorer-utenfor-helsetjenesten/</p>

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

Frokost/restaurant	Risiko for direkte smitte ved at mange gjester oppholder seg tett sammen over lengre tid.	Gjester må ikke stå tett samlet i lokalet, men hovedsakelig sitte ved bord. Begrensning på 20 personer per bord forutsatt at det fortsatt er mulig å praktisere godt smittevern og 1 meter avstand ved så store grupper. Minst 1 meter avstand mellom bordoppsett. Vurder hvor mange gjester som kan oppholde seg i restauranten og fortsatt overholde ovennevnte tiltak.

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

	<p>Risiko for kontaktsmitte ved at gjester forsyner seg med mat av det samme utstyret, og tar på de samme overflatene.</p>	<p>Benytt tavle, oppslag eller engangsmenyer, unngå at mange gjester skal ta på den samme menyen. Ved bruk av laminerte menyer, kan menyene vaskes/desinfiseres mellom hver gjest. Fra 15. juli oppheves forbudet mot buffetsservering. Kunder må fremdeles holde 1 meter avstand og ha god håndhygiene. Bordoverflater vaskes med ordinære vaskemidler mellom hver gjestegruppe. Hyppig vask av andre utsatte overflater. Benytt engangskluter, eller rene kluter som vaskes etter bruk. Unngå bruk av samme klut på flere overflater/bytt klut hyppig. Hotell som har store serveringssteder, bør i tillegg følge bransjenorm for serveringssteder. Det gjøres også oppmerksom på at det per 08.05.2020 fortsatt er forskriftsfestet at a som ikke serverer mat skal holde stengt. Bar/nattklubb uten matsservering skal holde stengt. Serveringssteder uten matsservering kan åpne fra 1. juni 2020.</p>
Kjøkken	<p>Risiko for direkte smitte som følge av at ansatte jobber for tett.</p>	<p>Ansatte skal kunne holde minst 1 meters avstand ved arbeid over tid. Det er lov til å passere hverandre i korte tidsrom av gangen. Sørg for god opplæring av alle ansatte.</p>

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

	Videre risiko for indirekte kontaktsmitte som følge av at flere benytter det samme utstyret, og/eller praktiserer for dårlig hygiene.	Praktiser hyppig og riktig håndvask. Rengjør utstyr mellom hver ansatt som skal bruke det. Vurder om alle bør jobbe med eget utstyr. Ingen eksterne på kjøkkenet. Gjelder også leverandører. Etabler rutiner for at varer hovedsakelig kan mottas utendørs. Se for øvrig punkt om ansatte.
Fellestoiletter	Risiko for direkte smitte ved trengsel fordi mange personer skal benytte få toaletter.	Dersom lokalet er slik innrettet at det kan oppstå trengsel ved toalettene, vurder organisering av kø, for eksempel ved markering på gulvet.
	Risiko for indirekte kontaktsmitte knyttet til overflater som mange tar på.	Sørg for at det alltid er tilstrekkelig såpe og engangs papirhåndklær slik at gjester kan vaske hendene. Heng opp plakat hvor man oppfordrer gjester til god håndvask og bruk av tørkepapir for å stenge kranen etc. Hyppig og regelmessig rengjøring av utsatte flater, så som dørhåndtak, skylleknapp, kran, såpedispenser, toalettpapirholder, toalettsete o.l. Intervaller for renhold avgjøres av den enkelte virksomhet avhengig av utformingen av lokalet og antall gjester.
Kurs og konferanse	Risiko for direkte smitte ved at mange personer oppholder seg for tett sammen over tid.	Regjeringen har inntil 15. juni fastsatt en grense på 50 deltakere på arrangementer. Sørg for at deltakere på kurs/møter/konferanser kan holde minst 1 meter avstand til hverandre. Oppsett må være satt opp slik at det er enkelt å holde tilstrekkelig avstand.

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

	<p>Generell risiko for indirekte kontaktsmitte ved at flere tar på de samme overflatene.</p>	<p>Oppfordre gjester til å vaske hendene før de går inn i lokalet, ha eventuelt hånddesinfeksjon tilgjengelig ved ankomst.</p> <p>Unngå selvbetjening av mat og drikke i lokalet. Møteservering må foregå i form av bordservering, eller ved at det legges til rette for at gjester ikke trenger å berøre det samme utstyret, for eksempel kaffekanner.</p> <p>Ha en plan for kontrollert slusing av møtedeltakere fra møterom til spisesal, og en god plan for bruk av, og rengjøring av fellesarealer og toalettfasiliteter.</p> <p>Lokalet rengjøres mellom hvert møte.</p>
<p>Velvære-avdeling, treningsrom etc.</p>	<p>Risiko for at gjester overføre smitte ved kontakt med andre direkte eller indirekte gjennom fuktige overflater</p>	<p>Fra 15. juni ble det åpnet for basseng, spa, treningsrom etc.</p> <p>Covid-19-forskriften lyder nå:</p> <p>§ 15b. Krav til smittevern faglig forsvarlig drift ved andre virksomheter</p> <p>Fornøylesparker, svømmehaller, badeland, spaanlegg, hotellbasseng, treningsentre, bingohaller, spillehaller og lignende skal, for å kunne holde åpent, drives smittevern faglig forsvarlig. Med smittevern faglig forsvarlig drift menes at virksomheten skal sørge for at besøkende og personell kan holde minst 1 meters avstand til personer som ikke er i samme husstand, at virksomheten har utarbeidet rutiner for god hygiene og godt renhold, og at rutineene blir overholdt</p> <p>Se råd fra FHI: https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/?chapter=89178</p>

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

Ansatte	Risiko for smitte av de ansatte på grunn av kontakt med mange mennesker og arbeid med urene flater, for eksempel ved rengjøring.	Så langt det lar seg gjøre, bør ansatte jobbe i faste "crew" slik at de har kontakt med færrest mulig av kollegaene sine. I tillegg til smittevern hensynet unngår man på den måten at for mange ansatte settes i karantene samtidig. God opplæring i alle smittevernrutiner. I tillegg til opplæring bør rutinene henges opp på relevante steder. Særlig opplæring i hygiene og rengjøringsrutiner. Vurder nettkurs eller lignende for renholdere. Ansatte med luftveissymptomer skal ikke komme på jobb. Ansatte som utvikler slike symptomer, skal sendes hjem fra jobb.

NHO Reiseliv Innkjøpskjedens leverandør Lilleborg har utviklet denne oversikten over hygienetiltak og viktige fokusområder ved rengjøring under koronautbruddet

Smitteverntiltak for camping

De tre grunnpilarene for å bremse smittespredning er:

- 1. Sørg for at syke personer skal ikke være fysisk til stede**
- 2. Sørg for god hygiene**
- 3. Reduser kontakt mellom personer**

I tillegg vil følgende tiltak være sentrale i arbeidet for å bremse smittespredning på Svalbard:

- **Sørg for god opplæring i smittevern for ansatte**
- **Sørg for god informasjon til kunder om smitteverntiltakene**
- **Før lister med kontaktinformasjon på alle deltagere/besøkende i tilfelle smittesporing blir nødvendig. Bedriften er selv ansvarlig for å føre lister med både navn, telefonnummer, bosted og e-post**

Bransjestandard for camping er etablert av NHO basert på Folkehelseinstituttet sine råd. Longyearbyen Camping følger denne standarden.

Link til NHO sin bransjestandard for camping: <https://www.nhoreiseliv.no/contentassets/3bbdbcd98f1a40e78a195712603cc48f/nho-reiseliv-bransjenorm-smitteverntiltak-ved-campingplasser-30-april-2020--web.pdf>

Det må utarbeides egne planer for isolering og håndtering ved eventuell smittet person. Spørsmål vedrørende dette tas med helsemyndighetene.

OMRÅDE	RISIKOBESKRIVELSE	TILTAK
Servicebygg	Servicebygg med kjøkken og oppholdsrom, sanitæravdeling og vaskeanlegg kan utgjøre en smittefare fordi det er mange som skal benytte anlegget.	Innføre begrensninger i antall mennesker som kan benytte servicebygget samtidig, for eksempel gjennom et bookingsystem/ liste, organisering av kø utenfor eller oppslag som oppfordrer til å holde avstand.

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

	Risikoen består i fare for direkte smitte fordi mange personer er samlet på ett sted, og risiko for indirekte smitte ved at personer tar på de samme overflatene.	Sørg for at flytende såpe og papirhåndklær alltid er tilgjengelig. Hyppig renhold og desinfisering av alle utsatte flater. Dette må organiseres ut fra virksomhetens størrelse og antall gjester. Eksempler på renholdsrutiner er 1 gang i timen i "rushtiden", tre ganger om dagen e.l. Dersom hyppig renhold ikke er mulig, vurder helt eller delvis nedstengning av servicebygg/ sanitæravdeling, slik at det bare tillates gjester som har egne fasiliteter i campingvogn/ bobil/ hytte. Eventuelt ha åpent kun toaletter. Vurder kompensierende tiltak, for eksempel å leie inn flere portable toaletter som deles av et begrenset antall hytter/ gjester, og rengjøres hyppig.
Cafe/lage og servere mat	Risiko for direkte smitte som følge av at ansatte og gjester oppholder seg for tett sammen.	Sørg for at ansatte kan holde tilstrekkelig avstand til kollegaer på kjøkken/ arbeidsplassen. Sørg for tilstrekkelig avstand mellom gjester. Kun familier/ folk som bor sammen får sitte ved samme bord. Bordene plasseres med minst 1 meter avstand. Benytte uteservering når det er mulig. Vurder om det er behov for å gjøre tiltak ift kø i kassen, for eksempel ved å markere avstand.
	Risiko for indirekte smitte som følge av at flere personer er i kontakt med de samme gjenstandene, for eksempel saltbøsser, ketsjupflasker, vannmugger, utstyr på kjøkkenet osv.	Rengjøring av utstyr mellom hver ansatt som skal bruke det. Vurder om alle bør jobbe med eget utstyr. Gjester får ikke forsyne seg selv med tilbehør/ krydder/ ketsjup/ vannmugger/ kaffekanner o.l. Serveres av ansatte eller benytte engangsløsninger. Hyppig vask av bord og stoler og utsatte overflater. Legg til rette for kortbetaling og andre elektroniske betalingsløsninger. Så langt det er mulig bør betaling skje kontaktløst. Alternativt kan betalingskort eller kontanter benyttes. Håndhygiene anbefales etter slik berøring.

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

	Risiko for indirekte smitte som følge av for dårlig hygiene og uerfarne ansatte.	Opplæring av alle ansatte. Ansatte praktiserer hyppig og riktig håndvask.
Ansatte	Risiko for smitte av de ansatte på grunn av kontakt med mange mennesker og arbeid med urene flater, for eksempel ved rengjøring.	Så langt det lar seg gjøre, bør ansatte jobbe i faste "crew" slik at de har kontakt med færrest mulig av kollegaene sine. I tillegg til smittevern hensynet unngår man på den måten at for mange ansatte settes i karantene samtidig.
	Risiko for å sette mange ansatte og gjester i karantene, hvis smitte blir påvist.	God opplæring i alle smittevernrutiner. I tillegg til opplæring bør rutinene henges opp på relevante steder.
	Mange unge ansatte og sommervikarer som ikke kjenner virksomheten godt. Risiko for at ikke alle får med seg smittevernrutinene.	Særlig opplæring i hygiene og rengjøringsrutiner. Vurder nettkurs eller lignende for renholdere. NHO Reiseliv og Lilleborg har i tillegg utviklet en renholdsplakat som virksomhetene oppfordres til å ta i bruk. Ansatte med luftveissymptomer skal ikke komme på jobb.
Tømmestasjon, vannposter og strømstolper, avfallsdunker o.l.	Risiko først og fremst knyttet til overflater som mange tar på.	Heng opp plakat hvor man oppfordrer til håndvask før og etter bruk av disse fasilitetene. Dersom det er langt til nærmeste vask, sett frem hånddesinfeksjonsmiddel.
Annet	Generell risiko for smitte på grunn av syke gjester.	Gjester med symptomer på luftveisinfeksjon må holde seg i karantene/ isolasjon i egen campingvogn/ bobil, uten å bevege seg utendørs. Virksomheter kan velge å sende hjem gjester. Informasjon om dette bør fremgå på oppslag. Gjester med symptomer på smitte og som ikke bor i egen vogn/ bobil avvises, eller sendes hjem. Ved bekreftet smitte hos ansatte eller gjester, rengjøres områder hvor vedkommende har oppholdt seg.
	Se Longyearbyen Campings egen smittevernveileder. (se vedlegg 4)	

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

Smitteverntiltak for aktiviteter og opplevelser

De tre grunnpilarene for å bremse smittespredning er:

- 1. Sørg for at syke personer skal ikke være fysisk til stede**
- 2. Sørg for god hygiene**
- 3. Reduser kontakt mellom personer**

I tillegg vil følgende tiltak være sentrale i arbeidet for å bremse smittespredning på Svalbard:

- **Sørg for god opplæring i smittevern for ansatte**
- **Sørg for god informasjon til kunder om smitteverntiltakene**
- **Før lister med kontaktinformasjon på alle deltagere/besøkende i tilfelle smittesporing blir nødvendig. Bedriften er selv ansvarlig for å føre lister med både navn, telefonnummer, bosted og e-post**

Bransjestandard for aktiviteter og opplevelser er utarbeidet av Visit Svalbards administrasjon, med innspill fra aktivitetsleverandører.

For aktører som driver med flere dagers turer må det utarbeides egne planer for isolering og håndtering ved eventuell smittet person. Spørsmål vedrørende dette tas med helsemyndighetene.

Aktører kan gjøre unntak for store familier/grupper som bor sammen.

AKTIVITETSTYPE/OMRÅDE	RISIKOBESKRIVELSE	TILTAK
FOTTURER		
Transport i kjøretøy	Transport i kjøretøy til og fra startsteder/aktiviteter. Kan bli tett mellom gjester, guide og sjåfør inne i kjøretøyet. I kjøretøyet berører gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.	<p>Gjestene må sitte med ett ledig sete mellom seg og nestemann dersom de ikke reiser sammen som familie/venner.</p> <p>Kjøretøyet rengjøres med vanlige rengjøringsmidler, særlig på dørhåndtak, armlener, og sikkerhetsbeltefeste, og luftes godt etter hver gruppe.</p> <p>Eventuelle kluter byttes ofte og kokevaskes.</p> <p>Avstand mellom personer skal sikres ved kødannelse ved transport i større kjøretøy.</p> <p>Tiltak om ett ledig sete mellom passasjerer er hentet fra smittevernveileder for luftfarten, samt fra veileder for transport av passasjerer fra Kollektivtrafikk-foreningen:</p> <p>https://kollektivtrafikk.no/wp-content/uploads/2020/04/Veileder-for-transport-av-passasjerer-i-kollektivtrafikken-under-Covid-19-utbruddet-2020.pdf</p>

<p>Briefingrom</p>	<p>I briefingrom sitter gjester ofte tett sammen over lengre tid, og berører de samme kontaktflatene. På toalett berører også gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.</p>	<p>Briefing foretas helst ute i naturen med avstand mellom gjestene, alternativt inne i egnet lokale hvor guide sørger for tilrettelegging for 1 meter avstand. Kontaktflater i briefingrommet rengjøres i så fall med vanlige rengjøringsmidler og luftes godt etter hver gruppe. Sørg for at det alltid er tilstrekkelig såpe og papirhåndklær på toalettene. Heng opp plakat som oppfordrer gjester til god håndvask og bruk av tørkepapir for å stenge kranen etc. (se vedlegg 1) Hyppig og regelmessig rengjøring av utsatte kontaktflater på toalett, samt intervaller for renhold, avgjøres av den enkelte virksomhet avhengig av utformingen av lokalet og antall gjester.</p>
<p>Utlånsutstyr</p>	<p>Utlånsutstyr brukes av flere gjester over tid og kan føre til kontaktsmitte.</p>	<p>Både gjester og guiden skal ha rene hender ved utdeling og håndtering av utlånsutstyr. Utlånsutstyr utdeles av guiden til hver enkelt gjest. Utstyret håndteres på sikker måte etter bruk. Det skal vaskes på høyest mulige temperatur hvis vaskbart. Utstyr som ikke er vaskbart skal desinfiseres. Utstyr som er i kontakt med ansikt skal kokevaskes om mulig, evt. desinfiseres. Se for øvrig FHI sine anbefalinger rundt rengjøring av utstyr: https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/rad-og-informasjon-til-andre-sektorer-og-yrkesgrupper/rengjoring-og-desinfeksjon-ved-covid-19-til-sektorer-utenfor-helsetjenesten/</p>

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

Nærkontakt på tur/ila. aktivitet	På fottur kan man bli svett og andpusten som lettere gir økt dråpesmitte når man er tett på andre i en gruppe. Når gjester går tett i en gruppe eller samles for å høre på guiden, kan det være risiko for dråpesmitte.	Guide må påse at gjester holder minimum 1 meter avstand til hverandre.
Mat og drikke	Felles måltider med tett kontakt kan øke smitterisiko. Under matpauser er det risiko for kontaktsmitte ved at gjester forsyner seg med mat fra samme beholdere og tar på de samme overflatene.	Guide og gjester må ha god håndhygiene ved mathåndtering. Gjestene skal spise med minimum 1 meter avstand. Guide må sørge for at det er tilgang på hånddesinfeksjonsmiddel.
Opplæring/informasjon	Guide/ansatte og gjester kjenner ikke til smitteverntiltak/gjeldende bestemmelser og gjennomføring av disse i praksis.	Ansatte skal informeres om og få opplæring i gjennomføring av smitteverntiltak for den aktuelle aktiviteten. Gjester skal informeres om tiltak og smittevern ved briefing/velkomst. Gjester med synlige symptomer avvises deltakelse på tur/aktivitet.

<p>Førstehjelp</p>	<p>Dersom det er behov for å utføre førstehjelp, så må alle vurdere om det er risiko for smitte fra gjest til guide, og vise versa. Det viktig å passe på at veiledningen om livreddende førstehjelp tar utgangspunkt i hva som til enhver tid er god praksis og deretter tilpasse dette til smittesituasjonen. "Vanlige" tidskrisiske akuttmedisinske tilstander er: hjerteinfarkt, hjerneslag, hjertestans og alvorlige skader. Det er risiko for smitte ved manglende smittevernutstyr eller sanitetsutstyr.</p>	<p>Alle guider skal ha munn til maske i lomma på jakken, eller på annen lett tilgjengelig plass.</p> <p>Om det ikke er grunnlag for å mistenke smitte kan livreddende tiltak gis på vanlig måte da risiko for smitte generelt er lav i samfunnet.</p> <p>For de som ikke er helsepersonell, så er det 113-sentralen som tar stilling til sannsynligheten for at pasienten er smittet, og dermed tar stilling til om det skal gjøres smitteverntiltak i den aktuelle situasjonen.</p> <p>Uansett så skal medisinsk nødtelefon 113 (også på Svalbard) kontaktes for utalarming av ressurser og veiledning i livreddende førstehjelpstiltak. Dette er alltid viktig og må prioriteres.</p> <p>Guide skal bruke engangshansker og ha hånddesinfeksjonsmiddel tilgjengelig.</p> <p>Etter kontakt med en mulig smittet i forbindelse med førstehjelp og HLR, skal hjelperen alltid utføre god håndhygiene, vaske ansikt og om mulig bytte klær.</p> <p>Se vedlegg 2 om Livreddende førstehjelp</p>

AKTIVITETSTYPE/OMRÅDE	RISIKOBESKRIVELSE	TILTAK
BÅTTURER (DAGSTURER MED RIB, LUKKET RIB, MINDRE OG STØRRE FARTØY)		
Transport i kjøretøy	Transport i kjøretøy til og fra startsteder/aktiviteter. Kan bli tett mellom gjester, guide og sjåfør inne i kjøretøyet. I kjøretøyet berører gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.	<p>Gjestene må sitte med ett ledig sete mellom seg og nestemann dersom de ikke reiser sammen som familie/venner.</p> <p>Kjøretøyet rengjøres med vanlige rengjøringsmidler, særlig på dørhåndtak, armlener, og sikkerhetsbeltefeste, og luftes godt etter hver gruppe. Eventuelle kluter byttes ofte og kokevaskes. Avstand mellom personer skal sikres ved kødannelse ved transport i større kjøretøy.</p>

<p>Briefingrom</p>	<p>I briefingrom sitter gjester ofte tett sammen over lengre tid, og berører de samme kontaktflatene. På toalett berører også gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.</p>	<p>Gjestene må sitte med ett ledig sete mellom seg og nestemann dersom de ikke reiser sammen som familie/venner.</p> <p>Briefing foretas helst ute i naturen med avstand mellom gjestene, alternativt inne i egnet lokale hvor guide sørger for tilrettelegging for 1 meter avstand. Kontaktflater i briefingrommet rengjøres i så fall med vanlige rengjøringsmidler og luftes godt etter hver gruppe. Sørg for at det alltid er tilstrekkelig såpe og papirhåndklær på toalettene. Heng opp plakat som oppfordrer gjester til god håndvask og bruk av tørkepapir for å stenge kranen etc. (se vedlegg 1)</p> <p>Hyppig og regelmessig rengjøring av utsatte kontaktflater på toalett, samt intervaller for renhold, avgjøres av den enkelte virksomhet avhengig av utformingen av lokalet og antall gjester.</p>

Omkledningsrom	I omkledningsrom oppholder gjester seg ofte tett sammen, og berører de samme kontaktflatene.	<p>Gjestene må sitte med ett ledig sete mellom seg og nestemann dersom de ikke reiser sammen som familie/venner.</p> <p>Guiden må sørge for at tilstrekkelig anbefalt avstand opprettholdes mellom gjester i omkledningsrom. Vurder å dele gruppen opp i flere små grupper. Hånddesinfeksjonsmiddel eller fasiliteter for håndvask med såpe og vann må være tilgjengelig. Hyppig berørte kontaktflater vaskes eller desinfiseres etter bruk av rommet med vanlige rengjøringsmidler. Forskjellige grupper kan ikke benytte samme rom samtidig.</p>

Utlånsutstyr	Utlånsutstyr brukes av flere gjester over tid og kan føre til kontaktsmitte.	<p>Både gjester og guiden skal ha rene hender ved utdeling og håndtering av utlånsutstyr. Utlånsutstyr utdeles av guiden til hver enkelt gjest. Utstyret håndteres på sikker måte etter bruk. Det skal vaskes på høyest mulige temperatur hvis vaskbart. Utstyr som ikke er vaskbart skal desinfiseres.</p> <p>Utstyr som er i kontakt med ansikt skal kokevaskes om mulig, evt. desinfiseres.</p> <p>Gjester skal bruke egne innerhansker under utleievotter/hansker.</p> <p>Gjester bør bruke egen buff, skjerf, balaclava, eller annet plagg som dekker for munn for å forebygge kontaktsmitte via kragen på overtrekksdress.</p> <p>Se for øvrig FHI sine anbefalinger rundt rengjøring av utstyr: https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/rad-og-informasjon-til-andre-sektorer-og-yrkesgrupper/rengjoring-og-desinfeksjon-ved-covid-19-til-sektorer-utenfor-helsetjenesten/</p>

<p>Åpen/lukket RIB og mindre fartøy</p>	<p>I åpen/lukket RIB-båt og mindre båter sitter gjester tett sammen og berører de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.</p>	<p>Gjestene må sitte med ett ledig sete mellom seg og nestemann dersom de ikke reiser sammen som familie/venner.</p> <p>Guide slipper en og en gjest på og av båten ved start og slutt av båtturen. Kontaktflater som for eksempel håndtak hvor gjester holder tak i underveis på båtturen skal desinfiseres med desinfeksjonsmiddel etter tur. Det samme med andre berøringspunkter. Kikkert o.l. fellesutstyr skal desinfiseres mellom hver tur. Det skal dessuten være fri tilgang til håndsprit i alle lukkede båter. Eventuelle kluter byttes ofte og kokevaskes.</p>
<p>Større fartøy</p>	<p>Ombord større fartøy med eget oppholdsrom/salong kan gjester sitte tett sammen i disse områdene og de berører de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.</p>	<p>Gjestene må sitte med ett ledig sete mellom seg og nestemann dersom de ikke reiser sammen som familie/venner.</p> <p>Som veiledende norm skal antall passasjerer eller turister på større båter følge samme beleggsprosent som hoteller og overnattingssteder der rommene har eget bad.</p> <p>Inndeling i kohorter Passasjerene skal inndeles i kohorter ved måltider og alle aktiviteter. Kohortgruppene skal være gjennomgående slik at det er de samme personene som omgår hverandre under hele turen.</p>

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

		Tilgjengelige seter i oppholdsrom/salong begrenses for å sikre minimum 1 meter avstand mellom alle sittende gjester, dersom de ikke reiser sammen som familie/venner. Kontaktflater som for eksempel håndtak skal desinfiseres med desinfeksjonsmiddel etter tur. Det samme med andre berøringspunkter. Det skal dessuten være fri tilgang til håndsprit i alle lukkede fartøy. Kikkert o.l. fellesutstyr skal desinfiseres mellom hver tur. Bord vaskes spesielt før og etter matserving. Bord/setekapasitet begrenses ved merking for å sikre avstand på større fartøy. Det skal generelt vært økt fokus på renhold og alle båter skal vaskes etter hver tur.
Betaling	Ved betaling for varer i bar/kiosk ombord større fartøy berører gjester de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte. (kortterminal f.eks.)	Det må legges til rette for kortbetaling og andre elektroniske betalingsløsninger (ta kontakt med banken for anskaffelse av iZettle evt.). Så langt det er mulig bør betaling skje kontaktløst. Alternativt kan betalingskort eller kontanter benyttes. Håndhygiene anbefales etter slik berøring. Oppfordre grupper til å samle kjøp på felles regning for å minimere transaksjoner og bruk av betalingsterminal.
Fellestoalett	På toalett berører gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte. (på større fartøy)	Sørg for at det alltid er tilstrekkelig såpe og papirhåndklær på toalettene. Heng opp plakat som oppfordrer gjester til god håndvask og bruk av tørkepapir for å stenge kranen etc. (se plakat på siste side i veilederen) Hyppig og regelmessig rengjøring av utsatte kontaktflater på toalett, intervaller for renhold

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

		avgjøres av den enkelte virksomhet avhengig av utformingen av fartøyet og antall gjester.
Mannskapsområder på større fartøy	På større fartøy med mannskap som bor og jobber om bord, kan gjester som berører kontaktflater i områder vanligvis reservert kun for mannskapet, føre til kontaktsmitte.	Adgangsrestriksjoner bør innføres ombord på båten. Bro og personal-/mannskapsområder stenges fysisk av for gjester. Økt fokus på renhold og desinfeksjon av publikumsområder på fartøyet etter endt tur.
Mat og drikke	Felles måltider med tett kontakt kan øke smitterisiko. Under matpauser er det risiko for kontaktsmitte ved at gjester forsyner seg med mat fra samme beholdere og tar på de samme overflatene.	Mat serveres kun individuelt av bemanningen, ingen selvbetjening. Engangsbestikk benyttes hvis mulig. Bestikk må følge med på tallerken ved servering. Kø skal styres for å sikre avstand mellom gjester. Antall gjester i serveringsområder reduseres så mye som mulig. Se forøvrig egen veileder for servering for ytterligere risikoområder og tiltak.
Opplæring/informasjon	Guide/ansatte og gjester kjenner ikke til smitteverntiltak/gjeldende bestemmelser og gjennomføring av disse i praksis.	Ansatte skal informeres om og få opplæring i gjennomføring av smitteverntiltak for den aktuelle aktiviteten. Gjester skal informeres om tiltak og smittevern ved briefing/velkomst. Gjester med synlige symptomer avvises deltakelse på tur/aktivitet.

<p>Førstehjelp</p>	<p>Dersom det er behov for å utføre førstehjelp, så må alle vurdere om det er risiko for smitte fra gjest til guide, og vise versa. Det viktig å passe på at veiledningen om livreddende førstehjelp tar utgangspunkt i hva som til enhver tid er god praksis og deretter tilpasse dette til smittesituasjonen. "Vanlige" tidskritiske akuttmedisinske tilstander er: hjerteinfarkt, hjerneslag, hjertestans og alvorlige skader. Det er risiko for smitte ved manglende smittevernutstyr eller sanitetsutstyr.</p>	<p>Alle guider skal ha munn til maske i lomma på jakken, eller på annen lett tilgjengelig plass.</p> <p>Om det ikke er grunnlag for å mistenke smitte kan livreddende tiltak gis på vanlig måte da risiko for smitte generelt er lav i samfunnet.</p> <p>For de som ikke er helsepersonell, så er det 113-sentralen som tar stilling til sannsynligheten for at pasienten er smittet, og dermed tar stilling til om det skal gjøres smitteverntiltak i den aktuelle situasjonen.</p> <p>Uansett så skal medisinsk nødtelefon 113 (også på Svalbard) kontaktes for utalarming av ressurser og veiledning i livreddende førstehjelpstiltak. Dette er alltid viktig og må prioriteres.</p> <p>Guide skal bruke engangshansker og ha hånddesinfeksjonsmiddel tilgjengelig.</p> <p>Etter kontakt med en mulig smittet i forbindelse med førstehjelp og HLR, skal hjelperen alltid utføre god håndhygiene, vaske ansikt og om mulig bytte klær.</p> <p>Se vedlegg 2 om Livreddende førstehjelp</p>

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

AKTIVITETSTYPE/OMRÅDE	RISIKOBESKRIVELSE	TILTAK
SKITURER		
Transport i kjøretøy	Transport i kjøretøy til og fra startsteder/aktiviteter. Kan bli tett mellom gjester, guide og sjåfør inne i kjøretøyet. I kjøretøyet berører gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.	<p>Gjestene må sitte med ett ledig sete mellom seg og nestemann i kjøretøyet dersom de ikke reiser sammen som familie/venner.</p> <p>Kjøretøyet rengjøres med vanlige rengjøringsmidler, særlig på dørhåndtak, armlener, og sikkerhetsbeltefeste, og luftes godt etter hver gruppe.</p> <p>Eventuelle kluter byttes ofte og kokevaskes.</p> <p>Avstand mellom personer skal sikres ved kødannelse ved transport i større kjøretøy.</p> <p>Tiltak om ett ledig sete mellom passasjerer er hentet fra smittevernveileder for luftfarten, samt fra veileder for transport av passasjerer fra Kollektivtrafikk-foreningen:</p> <p>https://kollektivtrafikk.no/wp-content/uploads/2020/04/Veileder-for-transport-av-passasjerer-i-kollektivtrafikken-under-Covid-19-utbruddet-2020.pdf</p>

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

Briefingrom	I briefingrom sitter gjester ofte tett sammen over lengre tid, og berører de samme kontaktflatene. På toalett berører også gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.	Briefing foretas helst ute i naturen med avstand mellom gjestene, alternativt inne i egnet lokale hvor guide sørger for tilrettelegging for 1 meter avstand. Kontaktflater i briefingrommet rengjøres i så fall med vanlige rengjøringsmidler og luftes godt etter hver gruppe. Sørg for at det alltid er tilstrekkelig såpe og papirhåndklær på toalettene. Heng opp plakat som oppfordrer gjester til god håndvask og bruk av tørkepapir for å stenge kranen etc. (se vedlegg 1) Hyppig og regelmessig rengjøring av utsatte kontaktflater på toalett, samt intervaller for renhold, avgjøres av den enkelte virksomhet avhengig av utformingen av lokalet og antall gjester.
Utlånsutstyr	Utlånsutstyr brukes av flere gjester over tid og kan føre til kontaktsmitte.	Både gjester og guiden skal ha rene hender ved utdeling og håndtering av utlånsutstyr. Utlånsutstyr utdeles av guiden til hver enkelt gjest. Utstyret håndteres på sikker måte etter bruk. Det skal vaskes på høyest mulige temperatur hvis vaskbart. Utstyr som ikke er vaskbart skal desinfiseres. Utstyr som er i kontakt med ansikt skal kokevaskes om mulig, evt. desinfiseres. Se for øvrig FHI sine anbefalinger rundt rengjøring av utstyr: https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/rad-og-informasjon-til-andre-sektorer-og-yrkesgrupper/rengjoring-og-desinfeksjon-ved-covid-19-til-sektorer-utenfor-helsetjenesten/

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

Nærkontakt på tur/ila. aktivitet	Man kan bli svett og andpusten som lettere gir økt dråpesmitte når man er tett på andre i en gruppe. Når gjester går tett i en gruppe eller samles for å høre på guiden kan det være risiko for dråpesmitte.	Guide må påse at gjester holder minimum 1 meter avstand til hverandre.
Mat og drikke	Felles måltider med tett kontakt kan øke smitterisiko. Under matpauser er det risiko for kontaktsmitte ved at gjester forsyner seg med mat fra samme beholdere og tar på de samme overflatene.	Guide og gjester må ha god håndhygiene ved mathåndtering. Gjestene skal spise med minimum 1 meter avstand. Guide må sørge for at det er tilgang på hånddesinfeksjonsmiddel.
Opplæring/informasjon	Guide/ansatte og gjester kjenner ikke til smitteverntiltak/gjeldende bestemmelser og gjennomføring av disse i praksis.	Ansatte skal informeres om og få opplæring i gjennomføring av smitteverntiltak for den aktuelle aktiviteten. Gjester skal informeres om tiltak og smittevern ved briefing/velkomst. Gjester med synlige symptomer avvises deltakelse på tur/aktivitet.

<p>Førstehjelp</p>	<p>Dersom det er behov for å utføre førstehjelp, så må alle vurdere om det er risiko for smitte fra gjest til guide, og vise versa. Det viktig å passe på at veiledningen om livreddende førstehjelp tar utgangspunkt i hva som til enhver tid er god praksis og deretter tilpasse dette til smittesituasjonen. "Vanlige" tidskritiske akuttmedisinske tilstander er: hjerteinfarkt, hjerneslag, hjertestans og alvorlige skader. Det er risiko for smitte ved manglende smittevernutstyr eller sanitetsutstyr.</p>	<p>Alle guider skal ha munn til maske i lomma på jakken, eller på annen lett tilgjengelig plass.</p> <p>Om det ikke er grunnlag for å mistenke smitte kan livreddende tiltak gis på vanlig måte da risiko for smitte generelt er lav i samfunnet.</p> <p>For de som ikke er helsepersonell, så er det 113-sentralen som tar stilling til sannsynligheten for at pasienten er smittet, og dermed tar stilling til om det skal gjøres smitteverntiltak i den aktuelle situasjonen.</p> <p>Uansett så skal medisinsk nødtelefon 113 (også på Svalbard) kontaktes for utalarming av ressurser og veiledning i livreddende førstehjelpstiltak. Dette er alltid viktig og må prioriteres.</p> <p>Guide skal bruke engangshansker og ha hånddesinfeksjonsmiddel tilgjengelig.</p> <p>Etter kontakt med en mulig smittet i forbindelse med førstehjelp og HLR, skal hjelperen alltid utføre god håndhygiene, vaske ansikt og om mulig bytte klær.</p> <p>Se vedlegg 2 om Livreddende førstehjelp</p>

AKTIVITETSTYPE/OMRÅDE	RISIKOBESKRIVELSE	TILTAK
SYKKELTURER		
Transport i kjøretøy	Transport i kjøretøy til og fra startsteder/aktiviteter. Kan bli tett mellom gjester, guide og sjåfør inne i kjøretøyet. I kjøretøyet berører gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.	<p>Gjestene må sitte med ett ledig sete mellom seg og nestemann i kjøretøyet dersom de ikke reiser sammen som familie/venner.</p> <p>Kjøretøyet rengjøres med vanlige rengjøringsmidler, særlig på dørhåndtak, armlener, og sikkerhetsbeltefeste, og luftes godt etter hver gruppe.</p> <p>Eventuelle kluter byttes ofte og kokevaskes.</p> <p>Avstand mellom personer skal sikres ved kødannelse ved transport i større kjøretøy.</p> <p>Tiltak om ett ledig sete mellom passasjerer er hentet fra smittevernveileder for luftfarten, samt fra veileder for transport av passasjerer fra Kollektivtrafikk-foreningen:</p> <p>https://kollektivtrafikk.no/wp-content/uploads/2020/04/Veileder-for-transport-av-passasjerer-i-kollektivtrafikken-under-Covid-19-utbruddet-2020.pdf</p>

Briefingrom	I briefingrom sitter gjester ofte tett sammen over lengre tid, og berører de samme kontaktflatene. På toalett berører også gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.	Briefing foretas helst ute i naturen med avstand mellom gjestene, alternativt inne i egnet lokale hvor guide sørger for tilrettelegging for 1 meter avstand. Kontaktflater i briefingrommet rengjøres i så fall med vanlige rengjøringsmidler og luftes godt etter hver gruppe. Sørg for at det alltid er tilstrekkelig såpe og papirhåndklær på toalettene. Heng opp plakat som oppfordrer gjester til god håndvask og bruk av tørkepapir for å stenge kranen etc. (se vedlegg 1) Hyppig og regelmessig rengjøring av utsatte kontaktflater på toalett, samt intervaller for renhold, avgjøres av den enkelte virksomhet avhengig av utformingen av lokalet og antall gjester.

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

Utlånsutstyr	Utlånsutstyr brukes av flere gjester over tid og kan føre til kontaktsmitte.	<p>Både gjester og guiden skal ha rene hender ved utdeling og håndtering av utlånsutstyr. Utlånsutstyr utdeles av guiden til hver enkelt gjest. Utstyret håndteres på sikker måte etter bruk. Det skal vaskes på høyest mulige temperatur hvis vaskbart. Utstyr som ikke er vaskbart skal desinfiseres.</p> <p>Utstyr som er i kontakt med ansikt skal kokevaskes om mulig, evt. desinfiseres. Sykkelstyre/håndtak, samt hjelmer og lamper skal desinfiseres.</p> <p>Brukt utstyr holdes adskilt fra ubrukt utstyr i påvente av rengjøring/desinfeksjon. Se for øvrig FHI sine anbefalinger rundt rengjøring av utstyr: https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/rad-og-informasjon-til-andre-sektorer-og-yrkesgrupper/rengjoring-og-desinfeksjon-ved-covid-19-til-sektorer-utenfor-helsetjenesten/</p>
Nærkontakt på tur/ila. aktivitet	Man kan bli svett og andpusten som lettere gir økt dråpesmitte når man er tett på andre i en gruppe. Når gjester går tett i en gruppe eller samles for å høre på guiden kan det være risiko for dråpesmitte.	Guide må påse at gjester holder minimum 1 meter avstand til hverandre.

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

Mat og drikke	Felles måltider med tett kontakt kan øke smitterisiko. Under matpauser er det risiko for kontaktsmitte ved at gjester forsyner seg med mat fra samme beholdere og tar på de samme overflatene.	Guide og gjester må ha god håndhygiene ved mathåndtering. Gjestene skal spise med minimum 1 meter avstand. Guide må sørge for at det er tilgang på hånddesinfeksjonsmiddel.
Opplæring/informasjon	Guide/ansatte og gjester kjenner ikke til smitteverntiltak/gjeldende bestemmelser og gjennomføring av disse i praksis.	Ansatte skal informeres om og få opplæring i gjennomføring av smitteverntiltak for den aktuelle aktiviteten. Gjester skal informeres om tiltak og smittevern ved briefing/velkomst. Gjester med synlige symptomer avvises deltakelse på tur/aktivitet.

Førstehjelp	<p>Dersom det er behov for å utføre førstehjelp, så må alle vurdere om det er risiko for smitte fra gjest til guide, og vise versa.</p> <p>Det viktig å passe på at veiledningen om livreddende førstehjelp tar utgangspunkt i hva som til enhver tid er god praksis og deretter tilpasse dette til smittesituasjonen.</p> <p>"Vanlige" tidskrisiske akuttmedisinske tilstander er: hjerteinfarkt, hjerneslag, hjertestans og alvorlige skader.</p> <p>Det er risiko for smitte ved manglende smittevernutstyr eller sanitetsutstyr.</p>	<p>Alle guider skal ha munn til maske i lomma på jakken, eller på annen lett tilgjengelig plass.</p> <p>Om det ikke er grunnlag for å mistenke smitte kan livreddende tiltak gis på vanlig måte da risiko for smitte generelt er lav i samfunnet.</p> <p>For de som ikke er helsepersonell, så er det 113-sentralen som tar stilling til sannsynligheten for at pasienten er smittet, og dermed tar stilling til om det skal gjøres smitteverntiltak i den aktuelle situasjonen.</p> <p>Uansett så skal medisinsk nødtelefon 113 (også på Svalbard) kontaktes for utalarming av ressurser og veiledning i livreddende førstehjelpstiltak. Dette er alltid viktig og må prioriteres.</p> <p>Guide skal bruke engangshansker og ha hånddesinfeksjonsmiddel tilgjengelig.</p> <p>Etter kontakt med en mulig smittet i forbindelse med førstehjelp og HLR, skal hjelperen alltid utføre god håndhygiene, vaske ansikt og om mulig bytte klær.</p> <p>Se vedlegg 2 om Livreddende førstehjelp</p>

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

AKTIVITETSTYPE/OMRÅDE	RISIKOBESKRIVELSE	TILTAK
GRUVEBESØK		
Transport i kjøretøy	Transport i kjøretøy til og fra startsteder/aktiviteter. Kan bli tett mellom gjester, guide og sjåfør inne i kjøretøyet. I kjøretøyet berører gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.	<p>Gjestene må sitte med ett ledig sete mellom seg og nestemann i kjøretøyet dersom de ikke reiser sammen som familie/venner.</p> <p>Kjøretøyet rengjøres med vanlige rengjøringsmidler, særlig på dørhåndtak, armlener, og sikkerhetsbeltefeste, og luftes godt etter hver gruppe.</p> <p>Eventuelle kluter byttes ofte og kokevaskes.</p> <p>Avstand mellom personer skal sikres ved kødannelse ved transport i større kjøretøy.</p> <p>Tiltak om ett ledig sete mellom passasjerer er hentet fra smittevernveileder for luftfarten, samt fra veileder for transport av passasjerer fra Kollektivtrafikk-foreningen:</p> <p>https://kollektivtrafikk.no/wp-content/uploads/2020/04/Veileder-for-transport-av-passasjerer-i-kollektivtrafikken-under-Covid-19-utbruddet-2020.pdf</p>

<p>Briefingrom</p>	<p>I briefingrom sitter gjester ofte tett sammen over lengre tid, og berører de samme kontaktflatene. På toalett berører også gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.</p>	<p>Briefing foretas helst ute i naturen med avstand mellom gjestene, alternativt inne i egnet lokale hvor guide sørger for tilrettelegging for 1 meter avstand. Kontaktflater i briefingrommet rengjøres i så fall med vanlige rengjøringsmidler og luftes godt etter hver gruppe. Sørg for at det alltid er tilstrekkelig såpe og papirhåndklær på toalettene. Heng opp plakat som oppfordrer gjester til god håndvask og bruk av tørkepapir for å stenge kranen etc. (se vedlegg 1) Hyppig og regelmessig rengjøring av utsatte kontaktflater på toalett, samt intervaller for renhold, avgjøres av den enkelte virksomhet avhengig av utformingen av lokalet og antall gjester.</p>
<p>Omkledningsrom</p>	<p>I omkledeingsrom oppholder gjester seg ofte tett sammen, og berører de samme kontaktflatene.</p>	<p>Guiden må sørge for at tilstrekkelig anbefalt avstand opprettholdes mellom gjester i omkledeingsrom. Vurder å dele gruppen opp i flere små grupper. Hånddesinfeksjonsmiddel eller fasiliteter for håndvask med såpe og vann må være tilgjengelig. Hyppig berørte kontaktflater vaskes eller desinfiseres etter bruk av rommet med vanlige rengjøringsmidler. Forskjellige grupper kan ikke benytte samme rom samtidig.</p>

Utlånsutstyr	Utlånsutstyr brukes av flere gjester over tid og kan føre til kontaktsmitte.	<p>Både gjester og guiden skal ha rene hender ved utdeling og håndtering av utlånsutstyr. Utlånsutstyr utdeles av guiden til hver enkelt gjest. Brukt utstyr legges på adskilt sted av gjestene selv. Utstyret håndteres på sikker måte etter bruk. Hjelmer og lamper rengjøres/desinfiseres etter bruk. Brukt utstyr holdes adskilt fra ubrukt utstyr i påvente av rengjøring/desinfeksjon. Det skal vaskes på høyest mulige temperatur hvis vaskbart. Utstyr som ikke er vaskbart skal desinfiseres. Utstyr som er i kontakt med ansikt skal kokevaskes om mulig, evt. desinfiseres. Utstyr laget for engangsbruk håndteres på lik måte av ansatte som annet utlånsutstyr og legges i lukket beholder når det kastes. Gjester bør bruke egen buff, skjerf, balaclava, eller annet plagg som dekker for munn for å unngå/forebygge kontaktsmitte via kragen på utlånt overtrekks-/varmedress. Se for øvrig FHI sine anbefalinger rundt rengjøring av utstyr: https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/rad-og-informasjon-til-andre-sektorer-og-yrkesgrupper/rengjoring-og-desinfeksjon-ved-covid-19-til-sektorer-utenfor-helsetjenesten/</p>
Nærkontakt på tur/ila. aktivitet	Når man går tett i en gruppe inni gruvene eller samles for å høre på guiden, kan det være risiko for dråpesmitte.	Antall gjester på turer begrenses mtp. smittevern i tillegg til de sikkerhetsmessige føringene som foreligger for virksomhetens aktivitet i de forskjellige gruvene. Guide må påse at gjester holder minimum 1 meter avstand til hverandre.

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

Opplæring/informasjon	Guide/ansatte og gjester kjenner ikke til smitteverntiltak/gjeldende bestemmelser og gjennomføring av disse i praksis.	Ansatte skal informeres om og få opplæring i gjennomføring av smitteverntiltak for den aktuelle aktiviteten. Gjester skal informeres om tiltak og smittevern ved briefing/velkomst. Gjester med synlige symptomer avvises deltakelse på tur/aktivitet.
Førstehjelp	<p>Dersom det er behov for å utføre førstehjelp, så må alle vurdere om det er risiko for smitte fra gjest til guide, og vise versa.</p> <p>Det viktig å passe på at veiledningen om livreddende førstehjelp tar utgangspunkt i hva som til enhver tid er god praksis og deretter tilpasse dette til smittesituasjonen.</p> <p>"Vanlige" tidskritiske akuttmedisinske tilstander er: hjerteinfarkt, hjerneslag, hjertestans og alvorlige skader.</p> <p>Det er risiko for smitte ved manglende smittevernutstyr eller sanitetsutstyr.</p>	<p>Alle guider skal ha munn til maske i lomma på jakken, eller på annen lett tilgjengelig plass.</p> <p>Om det ikke er grunnlag for å mistenke smitte kan livreddende tiltak gis på vanlig måte da risiko for smitte generelt er lav i samfunnet.</p> <p>For de som ikke er helsepersonell, så er det 113-sentralen som tar stilling til sannsynligheten for at pasienten er smittet, og dermed tar stilling til om det skal gjøres smitteverntiltak i den aktuelle situasjonen.</p> <p>Uansett så skal medisinsk nødtelefon 113 (også på Svalbard) kontaktes for utalarming av ressurser og veiledning i livreddende førstehjelpstiltak. Dette er alltid viktig og må prioriteres.</p> <p>Guide skal bruke engangshansker og ha hånddesinfeksjonsmiddel tilgjengelig.</p> <p>Etter kontakt med en mulig smittet i forbindelse med førstehjelp og HLR, skal hjelperen alltid utføre god håndhygiene, vaske ansikt og om mulig bytte klær.</p> <p>Se vedlegg 2 om Livreddende førstehjelp</p>

AKTIVITETSTYPE/OMRÅDE	RISIKOBESKRIVELSE	TILTAK
HUNDEKJØRING		
Transport i kjøretøy	Transport i kjøretøy til og fra startsteder/aktiviteter. Kan bli tett mellom gjester, guide og sjåfør inne i kjøretøyet. I kjøretøyet berører gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.	<p>Gjestene må sitte med ett ledig sete mellom seg og nestemann i kjøretøyet dersom de ikke reiser sammen som familie/venner.</p> <p>Kjøretøyet rengjøres med vanlige rengjøringsmidler, særlig på dørhåndtak, armlener, og sikkerhetsbeltefeste, og luftes godt etter hver gruppe.</p> <p>Eventuelle kluter byttes ofte og kokevaskes.</p> <p>Avstand mellom personer skal sikres ved kødannelse ved transport i større kjøretøy.</p> <p>Tiltak om ett ledig sete mellom passasjerer er hentet fra smittevernveileder for luftfarten, samt fra veileder for transport av passasjerer fra Kollektivtrafikk-foreningen:</p> <p>https://kollektivtrafikk.no/wp-content/uploads/2020/04/Veileder-for-transport-av-passasjerer-i-kollektivtrafikken-under-Covid-19-utbruddet-2020.pdf</p>

<p>Briefingrom</p>	<p>I briefingrom sitter gjester ofte tett sammen over lengre tid, og berører de samme kontaktflatene. På toalett berører også gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.</p>	<p>Briefing foretas helst ute i naturen med avstand mellom gjestene, alternativt inne i egnet lokale hvor guide sørger for tilrettelegging for 1 meter avstand. Kontaktflater i briefingrommet rengjøres i så fall med vanlige rengjøringsmidler og luftes godt etter hver gruppe. Sørg for at det alltid er tilstrekkelig såpe og papirhåndklær på toalettene. Heng opp plakat som oppfordrer gjester til god håndvask og bruk av tørkepapir for å stenge kranen etc. (se vedlegg 1) Hyppig og regelmessig rengjøring av utsatte kontaktflater på toalett, samt intervaller for renhold, avgjøres av den enkelte virksomhet avhengig av utformingen av lokalet og antall gjester.</p>
<p>Omkledningsrom</p>	<p>I omklede rom oppholder gjester seg ofte tett sammen, og berører de samme kontaktflatene.</p>	<p>Guiden må sørge for at tilstrekkelig anbefalt avstand opprettholdes mellom gjester i omklede rom. Vurder å dele gruppen opp i flere små grupper. Hånddesinfeksjonsmiddel eller fasiliteter for håndvask med såpe og vann må være tilgjengelig. Hyppig berørte kontaktflater vaskes eller desinfiseres etter bruk av rommet med vanlige rengjøringsmidler. Forskjellige grupper kan ikke benytte samme rom samtidig.</p>

<p>Utlånsutstyr</p>	<p>Utlånsutstyr brukes av flere gjester over tid og kan føre til kontaktsmitte.</p>	<p>Både gjester og guiden skal ha rene hender ved utdeling og håndtering av utlånsutstyr. Utlånsutstyr utdeles av guiden til hver enkelt gjest. Utstyret håndteres på sikker måte etter bruk. Det skal vaskes på høyest mulige temperatur hvis vaskbart. Utstyr som ikke er vaskbart skal desinfiseres. Utstyr som er i kontakt med ansikt skal kokevaskes om mulig, evt. desinfiseres. Om vask av overtrekksdress ikke er mulig å få til kan det legges opp til at gjester kan bruke egne klær på turer. Dette vurderes av den enkelte bedrift som vil være ansvarlig for å informere gjestene om hvordan de bør kle seg for turen. Gjester bør bruke egen buff, skjerf, balaclava, eller annet plagg som dekker for munn for å unngå/forebygge kontaktsmitte via kragen på utlånt overtrekks-/varmedress. Gjester skal bruke egne innerhansker under utleievotter/hansker. Se for øvrig FHI sine anbefalinger rundt rengjøring av utstyr: https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/rad-og-informasjon-til-andre-sektorer-og-yrkesgrupper/rengjoring-og-desinfeksjon-ved-covid-19-til-sektorer-utenfor-helsetjenesten/</p>
<p>Kontaktflater, sleder/trollvogner</p>	<p>På sleder/trollvogner berører gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.</p>	<p>Hyppig berørte kontaktflater på sleder/vogner desinfiseres etter hver tur. Både guider og gjester bør bruke hansker når de håndterer utstyr som midtline, hundeseler, nakkelineer o.l., og bør unngå å bruke bare hender til håndtering av slikt utstyr.</p>

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

Nærkontakt på tur/ila. aktivitet	På sleder/trollvogner og i samhandlingssituasjoner hvor guide hjelper gjester o.l. kommer man ofte veldig tett på hverandre. (under 1 meter i korte perioder)	Guide skal sørge for at det er minimum 1 meter avstand mellom hodene på gjest/guide eller gjest/gjest som sitter på samme slede (dersom de ikke reiser sammen som venner/familie). Om man havner i situasjoner hvor avstanden er mindre enn 1 meter skal man unngå å være så nært hverandre i mer enn 15 minutter. I slike situasjoner bør det vises spesiell aktsomhet for å hindre dråpesmitte eller kontaktsmitte.
Mat og drikke	Felles måltider med tett kontakt kan øke smitterisiko. Under matpauser er det risiko for kontaktsmitte ved at gjester forsyner seg med mat fra samme beholdere og tar på de samme overflatene.	Guide og gjester må ha god håndhygiene ved mathåndtering. Gjestene skal spise med minimum 1 meter avstand. Guide må sørge for at det er tilgang på hånddesinfeksjonsmiddel.
Opplæring/informasjon	Guide/ansatte og gjester kjenner ikke til smitteverntiltak/gjeldende bestemmelser og gjennomføring av disse i praksis.	Ansatte skal informeres om og få opplæring i gjennomføring av smitteverntiltak for den aktuelle aktiviteten. Gjester skal informeres om tiltak og smittevern ved briefing/velkomst. Gjester med synlige symptomer avvises deltakelse på tur/aktivitet.

Førstehjelp	<p>Dersom det er behov for å utføre førstehjelp, så må alle vurdere om det er risiko for smitte fra gjest til guide, og vise versa.</p> <p>Det viktig å passe på at veiledningen om livreddende førstehjelp tar utgangspunkt i hva som til enhver tid er god praksis og deretter tilpasse dette til smittesituasjonen.</p> <p>"Vanlige" tidskritiske akuttmedisinske tilstander er: hjerteinfarkt, hjerneslag, hjertestans og alvorlige skader.</p> <p>Det er risiko for smitte ved manglende smittevernutstyr eller sanitetsutstyr.</p>	<p>Alle guider skal ha munn til maske i lomma på jakken, eller på annen lett tilgjengelig plass.</p> <p>Om det ikke er grunnlag for å mistenke smitte kan livreddende tiltak gis på vanlig måte da risiko for smitte generelt er lav i samfunnet.</p> <p>For de som ikke er helsepersonell, så er det 113-sentralen som tar stilling til sannsynligheten for at pasienten er smittet, og dermed tar stilling til om det skal gjøres smitteverntiltak i den aktuelle situasjonen.</p> <p>Uansett så skal medisinsk nødtelefon 113 (også på Svalbard) kontaktes for utalarming av ressurser og veiledning i livreddende førstehjelpstiltak. Dette er alltid viktig og må prioriteres.</p> <p>Guide skal bruke engangshansker og ha hånddesinfeksjonsmiddel tilgjengelig.</p> <p>Etter kontakt med en mulig smittet i forbindelse med førstehjelp og HLR, skal hjelperen alltid utføre god håndhygiene, vaske ansikt og om mulig bytte klær.</p> <p>Se vedlegg 2 om Livreddende førstehjelp</p>

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

AKTIVITETSTYPE/OMRÅDE	RISIKOBESKRIVELSE	TILTAK
MAT- OG DRIKKEOPPLEVELSER	Mat- og drikkeopplevelser følger også veileder for servering	
Transport i kjøretøy	Transport i kjøretøy til og fra startsteder/aktiviteter. Kan bli tett mellom gjester, guide og sjåfør inne i kjøretøyet. I kjøretøyet berører gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.	Gjestene må sitte med ett ledig sete mellom seg og nestemann i kjøretøyet dersom de ikke reiser sammen som familie/venner. Kjøretøyet rengjøres med vanlige rengjøringsmidler, særlig på dørhåndtak, armlener, og sikkerhetsbeltefeste, og luftes godt etter hver gruppe. Eventuelle kluter byttes ofte og kokevaskes. Avstand mellom personer skal sikres ved kødannelse ved transport i større kjøretøy. Tiltak om ett ledig sete mellom passasjerer er hentet fra smittevernveileder for luftfarten, samt fra veileder for transport av passasjerer fra Kollektivtrafikk-foreningen: https://kollektivtrafikk.no/wp-content/uploads/2020/04/Veileder-for-transport-av-passasjerer-i-kollektivtrafikken-under-Covid-19-utbruddet-2020.pdf
Mat og drikke	Felles måltider med tett kontakt kan øke smitterisiko. Under matpauser er det risiko for kontaktsmitte ved at gjester forsyner seg med mat fra samme beholdere og tar på de samme overflatene.	Guide og gjester må ha god håndhygiene ved mathåndtering. Gjestene skal spise med minimum 1 meter avstand. Guide må sørge for at det er tilgang på hånddesinfeksjonsmiddel.

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

Opplæring/informasjon	Guide/ansatte og gjester kjenner ikke til smitteverntiltak/gjeldende bestemmelser og gjennomføring av disse i praksis.	Ansatte skal informeres om og få opplæring i gjennomføring av smitteverntiltak for den aktuelle aktiviteten. Gjester skal informeres om tiltak og smittevern ved briefing/velkomst. Gjester med synlige symptomer avvises deltakelse på tur/aktivitet.
Førstehjelp	<p>Dersom det er behov for å utføre førstehjelp, så må alle vurdere om det er risiko for smitte fra gjest til guide, og vise versa.</p> <p>Det viktig å passe på at veiledningen om livreddende førstehjelp tar utgangspunkt i hva som til enhver tid er god praksis og deretter tilpasse dette til smittesituasjonen.</p> <p>"Vanlige" tidskritiske akuttmedisinske tilstander er: hjerteinfarkt, hjerneslag, hjertestans og alvorlige skader.</p> <p>Det er risiko for smitte ved manglende smittevernutstyr eller sanitetsutstyr.</p>	<p>Alle guider skal ha munn til maske i lomma på jakken, eller på annen lett tilgjengelig plass.</p> <p>Om det ikke er grunnlag for å mistenke smitte kan livreddende tiltak gis på vanlig måte da risiko for smitte generelt er lav i samfunnet.</p> <p>For de som ikke er helsepersonell, så er det 113-sentralen som tar stilling til sannsynligheten for at pasienten er smittet, og dermed tar stilling til om det skal gjøres smitteverntiltak i den aktuelle situasjonen.</p> <p>Uansett så skal medisinsk nødtelefon 113 (også på Svalbard) kontaktes for utalarming av ressurser og veiledning i livreddende førstehjelpstiltak. Dette er alltid viktig og må prioriteres.</p> <p>Guide skal bruke engangshansker og ha hånddesinfeksjonsmiddel tilgjengelig.</p> <p>Etter kontakt med en mulig smittet i forbindelse med førstehjelp og HLR, skal hjelperen alltid utføre god håndhygiene, vaske ansikt og om mulig bytte klær.</p> <p>Se vedlegg 2 om Livreddende førstehjelp</p>

AKTIVITETSTYPE/OMRÅDE	RISIKOBESKRIVELSE	TILTAK
<p>ATV SAFARI</p> <p>Transport i kjøretøy</p>	<p>Transport i kjøretøy til og fra startsteder/aktiviteter. Kan bli tett mellom gjester, guide og sjåfør inne i kjøretøyet. I kjøretøyet berører gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.</p>	<p>Gjestene må sitte med ett ledig sete mellom seg og nestemann i kjøretøyet dersom de ikke reiser sammen som familie/venner. Kjøretøyet rengjøres med vanlige rengjøringsmidler, særlig på dørhåndtak, armlener, og sikkerhetsbeltefeste, og luftes godt etter hver gruppe. Eventuelle kluter byttes ofte og kokevaskes. Avstand mellom personer skal sikres ved kødannelse ved transport i større kjøretøy. Tiltak om ett ledig sete mellom passasjerer er hentet fra smittevernveileder for luftfarten, samt fra veileder for transport av passasjerer fra Kollektivtrafikk-foreningen: https://kollektivtrafikk.no/wp-content/uploads/2020/04/Veileder-for-transport-av-passasjerer-i-kollektivtrafikken-under-Covid-19-utbruddet-2020.pdf</p>

<p>Briefingrom</p>	<p>I briefingrom sitter gjester ofte tett sammen over lengre tid, og berører de samme kontaktflatene. På toalett berører også gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.</p>	<p>Briefing foretas helst ute i naturen med avstand mellom gjestene, alternativt inne i egnet lokale hvor guide sørger for tilrettelegging for 1 meter avstand. Kontaktflater i briefingrommet rengjøres i så fall med vanlige rengjøringsmidler og luftes godt etter hver gruppe. Sørg for at det alltid er tilstrekkelig såpe og papirhåndklær på toalettene. Heng opp plakat som oppfordrer gjester til god håndvask og bruk av tørkepapir for å stenge kranen etc. (se vedlegg 1) Hyppig og regelmessig rengjøring av utsatte kontaktflater på toalett, samt intervaller for renhold, avgjøres av den enkelte virksomhet avhengig av utformingen av lokalet og antall gjester.</p>
<p>Omkledningsrom</p>	<p>I omkledeingsrom oppholder gjester seg ofte tett sammen, og berører de samme kontaktflatene.</p>	<p>Guiden må sørge for at tilstrekkelig anbefalt avstand opprettholdes mellom gjester i omkledeingsrom. Vurder å dele gruppen opp i flere små grupper. Hånddesinfeksjonsmiddel eller fasiliteter for håndvask med såpe og vann må være tilgjengelig. Hyppig berørte kontaktflater vaskes eller desinfiseres etter bruk av rommet med vanlige rengjøringsmidler. Forskjellige grupper kan ikke benytte samme rom samtidig.</p>

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

Utlånsutstyr	Utlånsutstyr brukes av flere gjester over tid og kan føre til kontaktsmitte.	<p>Både gjester og guiden skal ha rene hender ved utdeling og håndtering av utlånsutstyr. Utlånsutstyr utdeles av guiden til hver enkelt gjest. Utstyret håndteres på sikker måte etter bruk. Det skal vaskes på høyest mulige temperatur hvis vaskbart. Utstyr som ikke er vaskbart skal desinfiseres.</p> <p>Utstyr som er i kontakt med ansikt skal kokevaskes om mulig, evt. desinfiseres. Hjelm og visir desinfiseres etter tur. Gjester skal bruke egne under utleievotter/hansker.</p> <p>Gjester bør bruke egen buff, skjerf, balaclava, eller annet plagg som dekker for munn for å unngå/forebygge kontaktsmitte via kragen på utlånt overtrekks-/varmedress.</p> <p>Se for øvrig FHI sine anbefalinger rundt rengjøring av utstyr: https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/rad-og-informasjon-til-andre-sektorer-og-yrkesgrupper/rengjoring-og-desinfeksjon-ved-covid-19-til-sektorer-utenfor-helsetjenesten/</p>
Kontaktflater, ATV	På ATV berører gjester de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.	<p>Hyppig berørte kontaktflater på ATVer brukt av gjester desinfiseres etter hver tur. Både guider og gjester bør bruke hansker når de kjører eller holder fast i passasjerhåndtak.</p>

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

Mat og drikke	Felles måltider med tett kontakt kan øke smitterisiko. Under matpauser er det risiko for kontaktsmitte ved at gjester forsyner seg med mat fra samme beholdere og tar på de samme overflatene.	Guide og gjester må ha god håndhygiene ved mathåndtering. Gjestene skal spise med minimum 1 meter avstand. Guide må sørge for at det er tilgang på hånddesinfeksjonsmiddel.
Opplæring/informasjon	Guide/ansatte og gjester kjenner ikke til smitteverntiltak/gjeldende bestemmelser og gjennomføring av disse i praksis.	Ansatte skal informeres om og få opplæring i gjennomføring av smitteverntiltak for den aktuelle aktiviteten. Gjester skal informeres om tiltak og smittevern ved briefing/velkomst. Gjester med synlige symptomer avvises deltakelse på tur/aktivitet.

<p>Førstehjelp</p>	<p>Dersom det er behov for å utføre førstehjelp, så må alle vurdere om det er risiko for smitte fra gjest til guide, og vise versa. Det viktig å passe på at veiledningen om livreddende førstehjelp tar utgangspunkt i hva som til enhver tid er god praksis og deretter tilpasse dette til smittesituasjonen. "Vanlige" tidskritiske akuttmedisinske tilstander er: hjerteinfarkt, hjerneslag, hjertestans og alvorlige skader. Det er risiko for smitte ved manglende smittevernutstyr eller sanitetsutstyr.</p>	<p>Alle guider skal ha munn til maske i lomma på jakken, eller på annen lett tilgjengelig plass.</p> <p>Om det ikke er grunnlag for å mistenke smitte kan livreddende tiltak gis på vanlig måte da risiko for smitte generelt er lav i samfunnet.</p> <p>For de som ikke er helsepersonell, så er det 113-sentralen som tar stilling til sannsynligheten for at pasienten er smittet, og dermed tar stilling til om det skal gjøres smitteverntiltak i den aktuelle situasjonen.</p> <p>Uansett så skal medisinsk nødtelefon 113 (også på Svalbard) kontaktes for utalarming av ressurser og veiledning i livreddende førstehjelpstiltak. Dette er alltid viktig og må prioriteres.</p> <p>Guide skal bruke engangshansker og ha hånddesinfeksjonsmiddel tilgjengelig.</p> <p>Etter kontakt med en mulig smittet i forbindelse med førstehjelp og HLR, skal hjelperen alltid utføre god håndhygiene, vaske ansikt og om mulig bytte klær.</p> <p>Se vedlegg 2 om Livreddende førstehjelp</p>

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

AKTIVITETSTYPE/OMRÅDE	RISIKOBESKRIVELSE	TILTAK
SNØSKUTERTURER		
Transport i kjøretøy	Transport i kjøretøy til og fra startsteder/aktiviteter. Kan bli tett mellom gjester, guide og sjåfør inne i kjøretøyet. I kjøretøyet berører gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.	<p>Gjestene må sitte med ett ledig sete mellom seg og nestemann i kjøretøyet dersom de ikke reiser sammen som familie/venner.</p> <p>Kjøretøyet rengjøres med vanlige rengjøringsmidler, særlig på dørhåndtak, armlener, og sikkerhetsbeltefeste, og luftes godt etter hver gruppe.</p> <p>Eventuelle kluter byttes ofte og kokevaskes.</p> <p>Avstand mellom personer skal sikres ved kødannelse ved transport i større kjøretøy.</p> <p>Tiltak om ett ledig sete mellom passasjerer er hentet fra smittevernveileder for luftfarten, samt fra veileder for transport av passasjerer fra Kollektivtrafikk-foreningen:</p> <p>https://kollektivtrafikk.no/wp-content/uploads/2020/04/Veileder-for-transport-av-passasjerer-i-kollektivtrafikken-under-Covid-19-utbruddet-2020.pdf</p>

<p>Briefingrom</p>	<p>I briefingrom sitter gjester ofte tett sammen over lengre tid, og berører de samme kontaktflatene. På toalett berører også gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.</p>	<p>Briefing foretas helst ute i naturen med avstand mellom gjestene, alternativt inne i egnet lokale hvor guide sørger for tilrettelegging for 1 meter avstand. Kontaktflater i briefingrommet rengjøres i så fall med vanlige rengjøringsmidler og luftes godt etter hver gruppe. Sørg for at det alltid er tilstrekkelig såpe og papirhåndklær på toalettene. Heng opp plakat som oppfordrer gjester til god håndvask og bruk av tørkepapir for å stenge kranen etc. (se vedlegg 1) Hyppig og regelmessig rengjøring av utsatte kontaktflater på toalett, samt intervaller for renhold, avgjøres av den enkelte virksomhet avhengig av utformingen av lokalet og antall gjester.</p>
<p>Omkledningsrom</p>	<p>I omklede rom oppholder gjester seg ofte tett sammen, og berører de samme kontaktflatene.</p>	<p>Guiden må sørge for at tilstrekkelig anbefalt avstand opprettholdes mellom gjester i omklede rom. Vurder å dele gruppen opp i flere små grupper. Hånddesinfeksjonsmiddel eller fasiliteter for håndvask med såpe og vann må være tilgjengelig. Hyppig berørte kontaktflater vaskes eller desinfiseres etter bruk av rommet med vanlige rengjøringsmidler. Forskjellige grupper kan ikke benytte samme rom samtidig.</p>

Utlånsutstyr	Utlånsutstyr brukes av flere gjester over tid og kan føre til kontaktsmitte.	<p>Både gjester og guiden skal ha rene hender ved utdeling og håndtering av utlånsutstyr. Utlånsutstyr utdeles av guiden til hver enkelt gjest. Utstyret håndteres på sikker måte etter bruk. Det skal vaskes på høyest mulige temperatur hvis vaskbart. Utstyr som ikke er vaskbart skal desinfiseres.</p> <p>Utstyr som er i kontakt med ansikt skal kokevaskes om mulig, evt. desinfiseres. Scooterhjelmer og visir desinfiseres etter tur med desinfeksjonsmiddel.</p> <p>Gjester skal bruke egne innerhansker under utleievotter/hansker.</p> <p>Gjester bør bruke egen buff, skjerf, balaclava, eller annet plagg som dekker for munn for å unngå/forebygge kontaktsmitte via kragen på skuterdress.</p> <p>Se for øvrig FHI sine anbefalinger rundt rengjøring av utstyr: https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/rad-og-informasjon-til-andre-sektorer-og-yrkesgrupper/rengjoring-og-desinfeksjon-ved-covid-19-til-sektorer-utenfor-helsetjenesten/</p>
Kontaktflater, skutere	På skutere berører gjester de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.	<p>Hyppig berørte kontaktflater på snøskutere brukt av gjester desinfiseres etter hver tur. Både guider og gjester bør bruke hansker når de kjører eller holder fast i passasjerhåndtak.</p>

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

<p>Mat og drikke</p>	<p>Felles måltider med tett kontakt kan øke smitterisiko. Under matpauser er det risiko for kontaktsmitte ved at gjester forsyner seg med mat fra samme beholdere og tar på de samme overflatene.</p>	<p>Guide og gjester må ha god håndhygiene ved mathåndtering. Gjestene skal spise med minimum 1 meter avstand. Guide må sørge for at det er tilgang på hånddesinfeksjonsmiddel.</p>
<p>Opplæring/informasjon</p>	<p>Guide/ansatte og gjester kjenner ikke til smitteverntiltak/gjeldende bestemmelser og gjennomføring av disse i praksis.</p>	<p>Ansatte skal informeres om og få opplæring i gjennomføring av smitteverntiltak for den aktuelle aktiviteten. Gjester skal informeres om tiltak og smittevern ved briefing/velkomst. Gjester med synlige symptomer avvises deltakelse på tur/aktivitet.</p>

<p>Førstehjelp</p>	<p>Dersom det er behov for å utføre førstehjelp, så må alle vurdere om det er risiko for smitte fra gjest til guide, og vise versa. Det viktig å passe på at veiledningen om livreddende førstehjelp tar utgangspunkt i hva som til enhver tid er god praksis og deretter tilpasse dette til smittesituasjonen. "Vanlige" tidskrisiske akuttmedisinske tilstander er: hjerteinfarkt, hjerneslag, hjertestans og alvorlige skader. Det er risiko for smitte ved manglende smittevernutstyr eller sanitetsutstyr.</p>	<p>Alle guider skal ha munn til maske i lomma på jakken, eller på annen lett tilgjengelig plass.</p> <p>Om det ikke er grunnlag for å mistenke smitte kan livreddende tiltak gis på vanlig måte da risiko for smitte generelt er lav i samfunnet.</p> <p>For de som ikke er helsepersonell, så er det 113-sentralen som tar stilling til sannsynligheten for at pasienten er smittet, og dermed tar stilling til om det skal gjøres smitteverntiltak i den aktuelle situasjonen.</p> <p>Uansett så skal medisinsk nødtelefon 113 (også på Svalbard) kontaktes for utalarming av ressurser og veiledning i livreddende førstehjelpstiltak. Dette er alltid viktig og må prioriteres.</p> <p>Guide skal bruke engangshansker og ha hånddesinfeksjonsmiddel tilgjengelig.</p> <p>Etter kontakt med en mulig smittet i forbindelse med førstehjelp og HLR, skal hjelperen alltid utføre god håndhygiene, vaske ansikt og om mulig bytte klær.</p> <p>Se vedlegg 2 om Livreddende førstehjelp</p>

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

AKTIVITETSTYPE/OMRÅDE	RISIKOBESKRIVELSE	TILTAK
FISKETURER		
Transport i kjøretøy	Transport i kjøretøy til og fra startsteder/aktiviteter. Kan bli tett mellom gjester, guide og sjåfør inne i kjøretøyet. I kjøretøyet berører gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.	<p>Gjestene må sitte med ett ledig sete mellom seg og nestemann i kjøretøyet dersom de ikke reiser sammen som familie/venner.</p> <p>Kjøretøyet rengjøres med vanlige rengjøringsmidler, særlig på dørhåndtak, armlener, og sikkerhetsbeltefeste, og luftes godt etter hver gruppe.</p> <p>Eventuelle kluter byttes ofte og kokevaskes.</p> <p>Avstand mellom personer skal sikres ved kødannelse ved transport i større kjøretøy.</p> <p>Tiltak om ett ledig sete mellom passasjerer er hentet fra smittevernveileder for luftfarten, samt fra veileder for transport av passasjerer fra Kollektivtrafikk-foreningen:</p> <p>https://kollektivtrafikk.no/wp-content/uploads/2020/04/Veileder-for-transport-av-passasjerer-i-kollektivtrafikken-under-Covid-19-utbruddet-2020.pdf</p>

<p>Briefingrom</p>	<p>I briefingrom sitter gjester ofte tett sammen over lengre tid, og berører de samme kontaktflatene. På toalett berører også gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.</p>	<p>Briefing foretas helst ute i naturen med avstand mellom gjestene, alternativt inne i egnet lokale hvor guide sørger for tilrettelegging for 1 meter avstand. Kontaktflater i briefingrommet rengjøres i så fall med vanlige rengjøringsmidler og luftes godt etter hver gruppe. Sørg for at det alltid er tilstrekkelig såpe og papirhåndklær på toalettene. Heng opp plakat som oppfordrer gjester til god håndvask og bruk av tørkepapir for å stenge kranen etc. (se vedlegg 1) Hyppig og regelmessig rengjøring av utsatte kontaktflater på toalett, samt intervaller for renhold, avgjøres av den enkelte virksomhet avhengig av utformingen av lokalet og antall gjester.</p>
<p>Omkledningsrom</p>	<p>I omkledeingsrom oppholder gjester seg ofte tett sammen, og berører de samme kontaktflatene.</p>	<p>Guiden må sørge for at tilstrekkelig anbefalt avstand opprettholdes mellom gjester i omkledeingsrom. Vurder å dele gruppen opp i flere små grupper. Hånddesinfeksjonsmiddel eller fasiliteter for håndvask med såpe og vann må være tilgjengelig. Hyppig berørte kontaktflater vaskes eller desinfiseres etter bruk av rommet med vanlige rengjøringsmidler. Forskjellige grupper kan ikke benytte samme rom samtidig.</p>

Utlånsutstyr	Utlånsutstyr brukes av flere gjester over tid og kan føre til kontaktsmitte.	<p>Både gjester og guiden skal ha rene hender ved utdeling og håndtering av utlånsutstyr. Utlånsutstyr utdeles av guiden til hver enkelt gjest. Utstyret håndteres på sikker måte etter bruk. Det skal vaskes på høyest mulige temperatur hvis vaskbart. Utstyr som ikke er vaskbart skal desinfiseres.</p> <p>Utstyr som er i kontakt med ansikt skal kokevaskes om mulig, evt. desinfiseres. Gjester må bruke egne innerhansker under ytterhanske/vott på fisketurer. Fiskeutstyr holdes personlig til hver enkelt gjest gjennom turen og kan ikke deles på mellom flere gjester. Fiskeutstyr desinfiseres etter bruk.</p> <p>Gjester bør bruke egen buff, skjerf, balaclava, eller annet plagg som dekker for munn for å unngå/forebygge kontaktsmitte via kragen på utlånt overtrekks-/varmedress.</p> <p>Se for øvrig FHI sine anbefalinger rundt rengjøring av utstyr: https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/rad-og-informasjon-til-andre-sektorer-og-yrkesgrupper/rengjoring-og-desinfeksjon-ved-covid-19-til-sektorer-utenfor-helsetjenesten/</p>
Sløying/håndtering av fisk	<p>Risiko for kontaktsmitte ved håndtering av utstyr/sløying av fisk.</p> <p>Risiko for dråpesmitte hvis flere personer er involvert og står tett. (eks. ved instruks fra guide til gjest)</p>	<p>Alle personer i gruppa skal holde minst 1 meter avstand til hverandre om mulig og unngå nær ansikt-til-ansikt-kontakt. God håndhygiene bør praktiseres. Forskjellige personer bør ikke dele på de samme gummihanskene ved sløying.</p>

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

<p>Mat og drikke</p>	<p>Felles måltider med tett kontakt kan øke smitterisiko. Under matpauser er det risiko for kontaktsmitte ved at gjester forsyner seg med mat fra samme beholdere og tar på de samme overflatene.</p>	<p>Guide og gjester må ha god håndhygiene ved mathåndtering. Gjestene skal spise med minimum 1 meter avstand. Guide må sørge for at det er tilgang på hånddesinfeksjonsmiddel.</p>
<p>Opplæring/informasjon</p>	<p>Guide/ansatte og gjester kjenner ikke til smitteverntiltak/gjeldende bestemmelser og gjennomføring av disse i praksis.</p>	<p>Ansatte skal informeres om og få opplæring i gjennomføring av smitteverntiltak for den aktuelle aktiviteten. Gjester skal informeres om tiltak og smittevern ved briefing/velkomst. Gjester med synlige symptomer avvises deltakelse på tur/aktivitet.</p>

<p>Førstehjelp</p>	<p>Dersom det er behov for å utføre førstehjelp, så må alle vurdere om det er risiko for smitte fra gjest til guide, og vise versa. Det viktig å passe på at veiledningen om livreddende førstehjelp tar utgangspunkt i hva som til enhver tid er god praksis og deretter tilpasse dette til smittesituasjonen. "Vanlige" tidskritiske akuttmedisinske tilstander er: hjerteinfarkt, hjerneslag, hjertestans og alvorlige skader. Det er risiko for smitte ved manglende smittevernutstyr eller sanitetsutstyr.</p>	<p>Alle guider skal ha munn til maske i lomma på jakken, eller på annen lett tilgjengelig plass.</p> <p>Om det ikke er grunnlag for å mistenke smitte kan livreddende tiltak gis på vanlig måte da risiko for smitte generelt er lav i samfunnet.</p> <p>For de som ikke er helsepersonell, så er det 113-sentralen som tar stilling til sannsynligheten for at pasienten er smittet, og dermed tar stilling til om det skal gjøres smitteverntiltak i den aktuelle situasjonen.</p> <p>Uansett så skal medisinsk nødtelefon 113 (også på Svalbard) kontaktes for utalarming av ressurser og veiledning i livreddende førstehjelpstiltak. Dette er alltid viktig og må prioriteres.</p> <p>Guide skal bruke engangshansker og ha hånddesinfeksjonsmiddel tilgjengelig.</p> <p>Etter kontakt med en mulig smittet i forbindelse med førstehjelp og HLR, skal hjelperen alltid utføre god håndhygiene, vaske ansikt og om mulig bytte klær.</p> <p>Se vedlegg 2 om Livreddende førstehjelp</p>

AKTIVITETSTYPE/OMRÅDE	RISIKOBESKRIVELSE	TILTAK
FOTOSAFARI		
Transport i kjøretøy	Transport i kjøretøy til og fra startsteder/aktiviteter. Kan bli tett mellom gjester, guide og sjåfør inne i kjøretøyet. I kjøretøyet berører gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.	<p>Gjestene må sitte med ett ledig sete mellom seg og nestemann i kjøretøyet dersom de ikke reiser sammen som familie/venner.</p> <p>Kjøretøyet rengjøres med vanlige rengjøringsmidler, særlig på dørhåndtak, armlener, og sikkerhetsbeltefeste, og luftes godt etter hver gruppe.</p> <p>Eventuelle kluter byttes ofte og kokevaskes.</p> <p>Avstand mellom personer skal sikres ved kødannelse ved transport i større kjøretøy.</p> <p>Tiltak om ett ledig sete mellom passasjerer er hentet fra smittevernveileder for luftfarten, samt fra veileder for transport av passasjerer fra Kollektivtrafikk-foreningen:</p> <p>https://kollektivtrafikk.no/wp-content/uploads/2020/04/Veileder-for-transport-av-passasjerer-i-kollektivtrafikken-under-Covid-19-utbruddet-2020.pdf</p>

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

Utlånsutstyr	Utlånsutstyr brukes av flere gjester over tid og kan føre til kontaktsmitte.	Både gjester og guiden skal ha rene hender ved utdeling og håndtering av utlånsutstyr. Utlånsutstyr utdeles av guiden til hver enkelt gjest. Utstyret håndteres på sikker måte etter bruk. Det skal vaskes på høyest mulige temperatur hvis vaskbart. Utstyr som ikke er vaskbart skal desinfiseres. Utstyr som er i kontakt med ansikt skal kokevaskes om mulig, evt. desinfiseres. Se for øvrig FHI sine anbefalinger rundt rengjøring av utstyr: https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/rad-og-informasjon-til-andre-sektorer-og-yrkesgrupper/rengjoring-og-desinfeksjon-ved-covid-19-til-sektorer-utenfor-helsetjenesten/
Nærkontakt på tur/ila. aktivitet	Når gjester går tett i en gruppe eller samles for å høre på guiden kan det være risiko for dråpesmitte.	Guide må påse at gjester holder minimum 1 meter avstand til hverandre.
Mat og drikke	Felles måltider med tett kontakt kan øke smitterisiko. Under matpauser er det risiko for kontaktsmitte ved at gjester forsyner seg med mat fra samme beholdere og tar på de samme overflatene.	Guide og gjester må ha god håndhygiene ved mathåndtering. Gjestene skal spise med minimum 1 meter avstand. Guide må sørge for at det er tilgang på hånddesinfeksjonsmiddel.
Opplæring/informasjon	Guide/ansatte og gjester kjenner ikke til smitteverntiltak/gjeldende bestemmelser og gjennomføring av disse i praksis.	Ansatte skal informeres om og få opplæring i gjennomføring av smitteverntiltak for den aktuelle aktiviteten. Gjester skal informeres om tiltak og smittevern ved briefing/velkomst. Gjester med synlige symptomer avvises deltakelse på tur/aktivitet.

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

Førstehjelp	<p>Dersom det er behov for å utføre førstehjelp, så må alle vurdere om det er risiko for smitte fra gjest til guide, og vise versa.</p> <p>Det viktig å passe på at veiledningen om livreddende førstehjelp tar utgangspunkt i hva som til enhver tid er god praksis og deretter tilpasse dette til smittesituasjonen.</p> <p>"Vanlige" tidskritiske akuttmedisinske tilstander er: hjerteinfarkt, hjerneslag, hjertestans og alvorlige skader.</p> <p>Det er risiko for smitte ved manglende smittevernutstyr eller sanitetsutstyr.</p>	<p>Alle guider skal ha munn til maske i lomma på jakken, eller på annen lett tilgjengelig plass.</p> <p>Om det ikke er grunnlag for å mistenke smitte kan livreddende tiltak gis på vanlig måte da risiko for smitte generelt er lav i samfunnet.</p> <p>For de som ikke er helsepersonell, så er det 113-sentralen som tar stilling til sannsynligheten for at pasienten er smittet, og dermed tar stilling til om det skal gjøres smitteverntiltak i den aktuelle situasjonen.</p> <p>Uansett så skal medisinsk nødtelefon 113 (også på Svalbard) kontaktes for utalarming av ressurser og veiledning i livreddende førstehjelpstiltak. Dette er alltid viktig og må prioriteres.</p> <p>Guide skal bruke engangshansker og ha hånddesinfeksjonsmiddel tilgjengelig.</p> <p>Etter kontakt med en mulig smittet i forbindelse med førstehjelp og HLR, skal hjelperen alltid utføre god håndhygiene, vaske ansikt og om mulig bytte klær.</p> <p>Se vedlegg 2 om Livreddende førstehjelp</p>
AKTIVITETSTYPE/OMRÅDE	RISIKOBESKRIVELSE	TILTAK

TUR MED HEST		
<p>Transport i kjøretøy</p>	<p>Transport i kjøretøy til og fra startsteder/aktiviteter. Kan bli tett mellom gjester, guide og sjåfør inne i kjøretøyet. I kjøretøyet berører gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.</p>	<p>Gjestene må sitte med ett ledig sete mellom seg og nestemann i kjøretøyet dersom de ikke reiser sammen som familie/venner. Kjøretøyet rengjøres med vanlige rengjøringsmidler, særlig på dørhåndtak, armlener, og sikkerhetsbeltefeste, og luftes godt etter hver gruppe. Eventuelle kluter byttes ofte og kokevaskes. Avstand mellom personer skal sikres ved kødannelse ved transport i større kjøretøy. Tiltak om ett ledig sete mellom passasjerer er hentet fra smittevernveileder for luftfarten, samt fra veileder for transport av passasjerer fra Kollektivtrafikk-foreningen: https://kollektivtrafikk.no/wp-content/uploads/2020/04/Veileder-for-transport-av-passasjerer-i-kollektivtrafikken-under-Covid-19-utbruddet-2020.pdf</p>

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

Utlånsutstyr	Utlånsutstyr brukes av flere gjester over tid og kan føre til kontaktsmitte.	<p>Både gjester og guiden skal ha rene hender ved utdeling og håndtering av utlånsutstyr. Utlånsutstyr utdeles av guiden til hver enkelt gjest. Utstyret håndteres på sikker måte etter bruk. Det skal vaskes på høyest mulige temperatur hvis vaskbart. Utstyr som ikke er vaskbart skal desinfiseres.</p> <p>Utstyr som er i kontakt med ansikt skal kokevaskes om mulig, evt. desinfiseres. Ridehjelmer vaskes godt/desinfiseres etter tur. Utstyr som evt. ikke tåler vask/desinfeksjon godt kan alternativt settes bort i 24 timer mellom bruk når god håndhygiene har blitt opprettholdt ved bruk av utstyret.</p> <p>Se for øvrig FHI sine anbefalinger rundt rengjøring av utstyr: https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/rad-og-informasjon-til-andre-sektorer-og-yrkesgrupper/rengjoring-og-desinfeksjon-ved-covid-19-til-sektorer-utenfor-helsetjenesten/</p>
Rideutstyr	På rideutstyr berører gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.	<p>Hyppig berørte kontaktflater på rideutstyr som for eksempel sal, tøyler o.l. skal vaskes/desinfiseres før eller etter tur. Det samme med andre berøringspunkter. Det skal dessuten være fri tilgang til håndsprit til bruk for både gjester og ansatte i stallen.</p> <p>Både guide og gjester bør bruke hansker når de håndterer rideutstyr, og bør unngå å bruke bare hender til håndtering av slikt utstyr.</p>

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

Nærkontakt på tur/ila. aktiviteten	Nærkontakt mellom guide og gjester inne i stallen/vet utdeling av hester/ute på tur	Minimum 1 meter avstand mellom personer bør opprettholdes, men om man havner i situasjoner hvor avstanden er mindre enn 1 meter skal man unngå å være så nært hverandre i mer enn 15 minutter. Hestene sales på ute i stedet for inne, og det skal opprettholdes tilstrekkelig anbefalt avstand mellom gjester ved oppsaling. Gjester blir tildelt hester ute. Både gjester og guide bruker hansker. Det opprettholdes god avstand mellom hestene og det ris på rekke. Bedriften som driver med hesteturer har kun tre hester og har dermed bare to gjester med om gangen på rideturer.
Mat og drikke	Felles måltider med tett kontakt kan øke smitterisiko. Under matpauser er det risiko for kontaktsmitte ved at gjester forsyner seg med mat fra samme beholdere og tar på de samme overflatene.	Guide og gjester må ha god håndhygiene ved mathåndtering. Gjestene skal spise med minimum 1 meter avstand. Guide må sørge for at det er tilgang på hånddesinfeksjonsmiddel.
Opplæring/informasjon	Guide/ansatte og gjester kjenner ikke til smitteverntiltak/gjeldende bestemmelser og gjennomføring av disse i praksis.	Ansatte skal informeres om og få opplæring i gjennomføring av smitteverntiltak for den aktuelle aktiviteten. Gjester skal informeres om tiltak og smittevern ved briefing/velkomst. Gjester med synlige symptomer avvises deltakelse på tur/aktivitet.

<p>Førstehjelp</p>	<p>Dersom det er behov for å utføre førstehjelp, så må alle vurdere om det er risiko for smitte fra gjest til guide, og vise versa. Det viktig å passe på at veiledningen om livreddende førstehjelp tar utgangspunkt i hva som til enhver tid er god praksis og deretter tilpasse dette til smittesituasjonen. "Vanlige" tidskritiske akuttmedisinske tilstander er: hjerteinfarkt, hjerneslag, hjertestans og alvorlige skader. Det er risiko for smitte ved manglende smittevernutstyr eller sanitetsutstyr.</p>	<p>Alle guider skal ha munn til maske i lomma på jakken, eller på annen lett tilgjengelig plass.</p> <p>Om det ikke er grunnlag for å mistenke smitte kan livreddende tiltak gis på vanlig måte da risiko for smitte generelt er lav i samfunnet.</p> <p>For de som ikke er helsepersonell, så er det 113-sentralen som tar stilling til sannsynligheten for at pasienten er smittet, og dermed tar stilling til om det skal gjøres smitteverntiltak i den aktuelle situasjonen.</p> <p>Uansett så skal medisinsk nødtelefon 113 (også på Svalbard) kontaktes for utalarming av ressurser og veiledning i livreddende førstehjelpstiltak. Dette er alltid viktig og må prioriteres.</p> <p>Guide skal bruke engangshansker og ha hånddesinfeksjonsmiddel tilgjengelig.</p> <p>Etter kontakt med en mulig smittet i forbindelse med førstehjelp og HLR, skal hjelperen alltid utføre god håndhygiene, vaske ansikt og om mulig bytte klær.</p> <p>Se vedlegg 2 om Livreddende førstehjelp</p>

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

AKTIVITETSTYPE/OMRÅDE	RISIKOBESKRIVELSE	TILTAK
<p>SIGHTSEEING OG FOREDRAG MED BIL/MINIBUSS/BUSS</p>		
<p>Transport i kjøretøy</p>	<p>Transport i kjøretøy til og fra startsteder/aktiviteter. Kan bli tett mellom gjester, guide og sjåfør inne i kjøretøyet. I kjøretøyet berører gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.</p>	<p>Gjestene må sitte med ett ledig sete mellom seg og nestemann i kjøretøyet dersom de ikke reiser sammen som familie/venner. Kjøretøyet rengjøres med vanlige rengjøringsmidler, særlig på dørhåndtak, armlener, og sikkerhetsbeltefeste, og luftes godt etter hver gruppe. Eventuelle kluter byttes ofte og kokevaskes. Avstand mellom personer skal sikres ved kødannelse ved transport i større kjøretøy. Tiltak om ett ledig sete mellom passasjerer er hentet fra smittevernveileder for luftfarten, samt fra veileder for transport av passasjerer fra Kollektivtrafikk-foreningen: https://kollektivtrafikk.no/wp-content/uploads/2020/04/Veileder-for-transport-av-passasjerer-i-kollektivtrafikken-under-Covid-19-utbruddet-2020.pdf</p>
	<p>Se for øvrig veileder utviklet av Kollektivtrafikk-Foreningen for ytterligere info:</p>	<p>https://kollektivtrafikk.no/wp-content/uploads/2020/04/Veileder-for-transport-av-passasjerer-i-kollektivtrafikken-under-Covid-19-utbruddet-2020.pdf</p>

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

Mat og drikke	Felles måltider med tett kontakt kan øke smitterisiko. Under matpauser er det risiko for kontaktsmitte ved at gjester forsyner seg med mat fra samme beholdere og tar på de samme overflatene.	Guide og gjester må ha god håndhygiene ved mathåndtering. Gjestene skal spise med minimum 1 meter avstand. Guide må sørge for at det er tilgang på hånddesinfeksjonsmiddel.
Opplæring/informasjon	Guide/ansatte og gjester kjenner ikke til smitteverntiltak/gjeldende bestemmelser og gjennomføring av disse i praksis.	Ansatte skal informeres om og få opplæring i gjennomføring av smitteverntiltak for den aktuelle aktiviteten. Gjester skal informeres om tiltak og smittevern ved briefing/velkomst. Gjester med synlige symptomer avvises deltakelse på tur/aktivitet.

<p>Førstehjelp</p>	<p>Dersom det er behov for å utføre førstehjelp, så må alle vurdere om det er risiko for smitte fra gjest til guide, og vise versa. Det viktig å passe på at veiledningen om livreddende førstehjelp tar utgangspunkt i hva som til enhver tid er god praksis og deretter tilpasse dette til smittesituasjonen. "Vanlige" tidskritiske akuttmedisinske tilstander er: hjerteinfarkt, hjerneslag, hjertestans og alvorlige skader. Det er risiko for smitte ved manglende smittevernutstyr eller sanitetsutstyr.</p>	<p>Alle guider skal ha munn til maske i lomma på jakken, eller på annen lett tilgjengelig plass.</p> <p>Om det ikke er grunnlag for å mistenke smitte kan livreddende tiltak gis på vanlig måte da risiko for smitte generelt er lav i samfunnet.</p> <p>For de som ikke er helsepersonell, så er det 113-sentralen som tar stilling til sannsynligheten for at pasienten er smittet, og dermed tar stilling til om det skal gjøres smitteverntiltak i den aktuelle situasjonen.</p> <p>Uansett så skal medisinsk nødtelefon 113 (også på Svalbard) kontaktes for utalarming av ressurser og veiledning i livreddende førstehjelpstiltak. Dette er alltid viktig og må prioriteres.</p> <p>Guide skal bruke engangshansker og ha hånddesinfeksjonsmiddel tilgjengelig.</p> <p>Etter kontakt med en mulig smittet i forbindelse med førstehjelp og HLR, skal hjelperen alltid utføre god håndhygiene, vaske ansikt og om mulig bytte klær.</p> <p>Se vedlegg 2 om Livreddende førstehjelp</p>

AKTIVITETSTYPE/OMRÅDE	RISIKOBESKRIVELSE	TILTAK
KAJAKTURER		
Transport i kjøretøy	Transport i kjøretøy til og fra startsteder/aktiviteter. Kan bli tett mellom gjester, guide og sjåfør inne i kjøretøyet. I kjøretøyet berører gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.	<p>Gjestene må sitte med ett ledig sete mellom seg og nestemann i kjøretøyet dersom de ikke reiser sammen som familie/venner.</p> <p>Kjøretøyet rengjøres med vanlige rengjøringsmidler, særlig på dørhåndtak, armlener, og sikkerhetsbeltefeste, og luftes godt etter hver gruppe.</p> <p>Eventuelle kluter byttes ofte og kokevaskes.</p> <p>Avstand mellom personer skal sikres ved kødannelse ved transport i større kjøretøy.</p> <p>Tiltak om ett ledig sete mellom passasjerer er hentet fra smittevernveileder for luftfarten, samt fra veileder for transport av passasjerer fra Kollektivtrafikk-foreningen:</p> <p>https://kollektivtrafikk.no/wp-content/uploads/2020/04/Veileder-for-transport-av-passasjerer-i-kollektivtrafikken-under-Covid-19-utbruddet-2020.pdf</p>

<p>Briefingrom</p>	<p>I briefingrom sitter gjester ofte tett sammen over lengre tid, og berører de samme kontaktflatene. På toalett berører også gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.</p>	<p>Briefing foretas helst ute i naturen med avstand mellom gjestene, alternativt inne i egnet lokale hvor guide sørger for tilrettelegging for 1 meter avstand. Kontaktflater i briefingrommet rengjøres i så fall med vanlige rengjøringsmidler og luftes godt etter hver gruppe. Sørg for at det alltid er tilstrekkelig såpe og papirhåndklær på toalettene. Heng opp plakat som oppfordrer gjester til god håndvask og bruk av tørkepapir for å stenge kranen etc. (se vedlegg 1) Hyppig og regelmessig rengjøring av utsatte kontaktflater på toalett, samt intervaller for renhold, avgjøres av den enkelte virksomhet avhengig av utformingen av lokalet og antall gjester.</p>
<p>Omkledningsrom</p>	<p>I omkledeingsrom oppholder gjester seg ofte tett sammen, og berører de samme kontaktflatene.</p>	<p>Guiden må sørge for at tilstrekkelig anbefalt avstand opprettholdes mellom gjester i omkledeingsrom. Vurder å dele gruppen opp i flere små grupper. Hånddesinfeksjonsmiddel eller fasiliteter for håndvask med såpe og vann må være tilgjengelig. Hyppig berørte kontaktflater vaskes eller desinfiseres etter bruk av rommet med vanlige rengjøringsmidler. Forskjellige grupper kan ikke benytte samme rom samtidig.</p>

<p>Utlånsutstyr</p>	<p>Utlånsutstyr brukes av flere gjester over tid og kan føre til kontaktsmitte.</p>	<p>Både gjester og guiden skal ha rene hender ved utdeling og håndtering av utlånsutstyr. Utlånsutstyr utdeles av guiden til hver enkelt gjest. Utstyret håndteres på sikker måte etter bruk. Det skal vaskes på høyest mulige temperatur hvis vaskbart. Utstyr som ikke er vaskbart skal desinfiseres. Utstyr som er i kontakt med ansikt skal kokevaskes om mulig, evt. desinfiseres. Tørrdrakter/hodeplagg/hansker vaskes godt og tørkes etter bruk mellom hver tur. Det skal brukes desinfiserende såpe om mulig. Årer desinfiseres etter bruk. Se for øvrig FHI sine anbefalinger rundt rengjøring av utstyr: https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/rad-og-informasjon-til-andre-sektorer-og-yrkesgrupper/rengjoring-og-desinfeksjon-ved-covid-19-til-sektorer-utenfor-helsetjenesten/</p>
<p>Mat og drikke</p>	<p>Felles måltider med tett kontakt kan øke smitterisiko. Under matpauser er det risiko for kontaktsmitte ved at gjester forsyner seg med mat fra samme beholdere og tar på de samme overflatene.</p>	<p>Guide og gjester må ha god håndhygiene ved mathåndtering. Gjestene skal spise med minimum 1 meter avstand. Guide må sørge for at det er tilgang på hånddesinfeksjonsmiddel.</p>

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

Opplæring/informasjon	Guide/ansatte og gjester kjenner ikke til smitteverntiltak/gjeldende bestemmelser og gjennomføring av disse i praksis.	Ansatte skal informeres om og få opplæring i gjennomføring av smitteverntiltak for den aktuelle aktiviteten. Gjester skal informeres om tiltak og smittevern ved briefing/velkomst. Gjester med synlige symptomer avvises deltakelse på tur/aktivitet.
Førstehjelp	<p>Dersom det er behov for å utføre førstehjelp, så må alle vurdere om det er risiko for smitte fra gjest til guide, og vise versa.</p> <p>Det viktig å passe på at veiledningen om livreddende førstehjelp tar utgangspunkt i hva som til enhver tid er god praksis og deretter tilpasse dette til smittesituasjonen.</p> <p>"Vanlige" tidskritiske akuttmedisinske tilstander er: hjerteinfarkt, hjerneslag, hjertestans og alvorlige skader.</p> <p>Det er risiko for smitte ved manglende smittevernutstyr eller sanitetsutstyr.</p>	<p>Alle guider skal ha munn til maske i lomma på jakken, eller på annen lett tilgjengelig plass.</p> <p>Om det ikke er grunnlag for å mistenke smitte kan livreddende tiltak gis på vanlig måte da risiko for smitte generelt er lav i samfunnet.</p> <p>For de som ikke er helsepersonell, så er det 113-sentralen som tar stilling til sannsynligheten for at pasienten er smittet, og dermed tar stilling til om det skal gjøres smitteverntiltak i den aktuelle situasjonen.</p> <p>Uansett så skal medisinsk nødtelefon 113 (også på Svalbard) kontaktes for utalarming av ressurser og veiledning i livreddende førstehjelpstiltak. Dette er alltid viktig og må prioriteres.</p> <p>Guide skal bruke engangshansker og ha hånddesinfeksjonsmiddel tilgjengelig.</p> <p>Etter kontakt med en mulig smittet i forbindelse med førstehjelp og HLR, skal hjelperen alltid utføre god håndhygiene, vaske ansikt og om mulig bytte klær.</p> <p>Se vedlegg 2 om Livreddende førstehjelp</p>

AKTIVITETSTYPE/OMRÅDE	RISIKOBESKRIVELSE	TILTAK
VELVÆRE	Velværeaktiviteter krever vurderinger knyttet til antall personer, renhold, bruk av garderober og fellesutstyr. Hver bedrift må foreta egne vurderinger.	
Transport i kjøretøy	Transport i kjøretøy til og fra startsteder/aktiviteter. Kan bli tett mellom gjester, guide og sjåfør inne i kjøretøyet. I kjøretøyet berører gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.	Gjestene må sitte med ett ledig sete mellom seg og nestemann i kjøretøyet dersom de ikke reiser sammen som familie/venner. Kjøretøyet rengjøres med vanlige rengjøringsmidler, særlig på dørhåndtak, armlener, og sikkerhetsbeltefeste, og luftes godt etter hver gruppe. Eventuelle kluter byttes ofte og kokevaskes. Avstand mellom personer skal sikres ved kødannelse ved transport i større kjøretøy. Tiltak om ett ledig sete mellom passasjerer er hentet fra smittevernveileder for luftfarten, samt fra veileder for transport av passasjerer fra Kollektivtrafikk-foreningen: https://kollektivtrafikk.no/wp-content/uploads/2020/04/Veileder-for-transport-av-passasjerer-i-kollektivtrafikken-under-Covid-19-utbruddet-2020.pdf
Omkledningsrom	I omkleddningsrom oppholder gjester seg ofte tett sammen, og berører de samme kontaktflatene.	Guiden må sørge for at tilstrekkelig anbefalt avstand opprettholdes mellom gjester i omkleddningsrom. Vurder å dele gruppen opp i flere små grupper. Hånddesinfeksjonsmiddel eller fasiliteter for håndvask med såpe og vann må være tilgjengelig. Hyppig berørte kontaktflater vaskes eller desinfiseres etter bruk av rommet med vanlige rengjøringsmidler. Forskjellige grupper kan ikke benytte samme rom samtidig.

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

Mat og drikke	Felles måltider med tett kontakt kan øke smitterisiko. Under matpauser er det risiko for kontaktsmitte ved at gjester forsyner seg med mat fra samme beholdere og tar på de samme overflatene.	Guide og gjester må ha god håndhygiene ved mathåndtering. Gjestene skal spise med minimum 1 meter avstand. Guide må sørge for at det er tilgang på hånddesinfeksjonsmiddel.
Opplæring/informasjon	Guide/ansatte og gjester kjenner ikke til smitteverntiltak/gjeldende bestemmelser og gjennomføring av disse i praksis.	Ansatte skal informeres om og få opplæring i gjennomføring av smitteverntiltak for den aktuelle aktiviteten. Gjester skal informeres om tiltak og smittevern ved briefing/velkomst. Gjester med synlige symptomer avvises deltakelse på tur/aktivitet.

<p>Førstehjelp</p>	<p>Dersom det er behov for å utføre førstehjelp, så må alle vurdere om det er risiko for smitte fra gjest til guide, og vise versa. Det viktig å passe på at veiledningen om livreddende førstehjelp tar utgangspunkt i hva som til enhver tid er god praksis og deretter tilpasse dette til smittesituasjonen. "Vanlige" tidskritiske akuttmedisinske tilstander er: hjerteinfarkt, hjerneslag, hjertestans og alvorlige skader. Det er risiko for smitte ved manglende smittevernutstyr eller sanitetsutstyr.</p>	<p>Alle guider skal ha munn til maske i lomma på jakken, eller på annen lett tilgjengelig plass.</p> <p>Om det ikke er grunnlag for å mistenke smitte kan livreddende tiltak gis på vanlig måte da risiko for smitte generelt er lav i samfunnet.</p> <p>For de som ikke er helsepersonell, så er det 113-sentralen som tar stilling til sannsynligheten for at pasienten er smittet, og dermed tar stilling til om det skal gjøres smitteverntiltak i den aktuelle situasjonen.</p> <p>Uansett så skal medisinsk nødtelefon 113 (også på Svalbard) kontaktes for utalarming av ressurser og veiledning i livreddende førstehjelpstiltak. Dette er alltid viktig og må prioriteres.</p> <p>Guide skal bruke engangshansker og ha hånddesinfeksjonsmiddel tilgjengelig. Etter kontakt med en mulig smittet i forbindelse med førstehjelp og HLR, skal hjelperen alltid utføre god håndhygiene, vaske ansikt og om mulig bytte klær.</p> <p>Se vedlegg 2 om Livreddende førstehjelp</p>

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

AKTIVITETSTYPE/OMRÅDE	RISIKOBESKRIVELSE	TILTAK
<p>BELTEVOGN</p> <p>Transport i kjøretøy</p>	<p>Transport i kjøretøy til og fra startsteder/aktiviteter. Kan bli tett mellom gjester, guide og sjåfør inne i kjøretøyet. I kjøretøyet berører gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.</p>	<p>Gjestene må sitte med ett ledig sete mellom seg og nestemann i beltevogna dersom de ikke reiser sammen som familie/venner. Beltevogna rengjøres med vanlige rengjøringsmidler, særlig på dørhåndtak, armlener, og sikkerhetsbeltefeste, og luftes godt etter hver gruppe. Eventuelle kluter byttes ofte og kokevaskes. Avstand mellom personer skal sikres ved evt. kødannelse. Tiltak om ett ledig sete mellom passasjerer er hentet fra smittevernveileder for luftfarten, samt fra veileder for transport av passasjerer fra Kollektivtrafikk-foreningen: https://kollektivtrafikk.no/wp-content/uploads/2020/04/Veileder-for-transport-av-passasjerer-i-kollektivtrafikken-under-Covid-19-utbruddet-2020.pdf</p>
<p>Opplæring/informasjon</p>	<p>Guide/ansatte og gjester kjenner ikke til smitteverntiltak/gjeldende bestemmelser og gjennomføring av disse i praksis.</p>	<p>Ansatte skal informeres om og få opplæring i gjennomføring av smitteverntiltak for den aktuelle aktiviteten. Gjester skal informeres om tiltak og smittevern ved briefing/velkomst. Gjester med synlige symptomer avvises deltakelse på tur/aktivitet.</p>

<p>Førstehjelp</p>	<p>Dersom det er behov for å utføre førstehjelp, så må alle vurdere om det er risiko for smitte fra gjest til guide, og vise versa. Det viktig å passe på at veiledningen om livreddende førstehjelp tar utgangspunkt i hva som til enhver tid er god praksis og deretter tilpasse dette til smittesituasjonen. "Vanlige" tidskritiske akuttmedisinske tilstander er: hjerteinfarkt, hjerneslag, hjertestans og alvorlige skader. Det er risiko for smitte ved manglende smittevernutstyr eller sanitetsutstyr.</p>	<p>Alle guider skal ha munn til maske i lomma på jakken, eller på annen lett tilgjengelig plass.</p> <p>Om det ikke er grunnlag for å mistenke smitte kan livreddende tiltak gis på vanlig måte da risiko for smitte generelt er lav i samfunnet.</p> <p>For de som ikke er helsepersonell, så er det 113-sentralen som tar stilling til sannsynligheten for at pasienten er smittet, og dermed tar stilling til om det skal gjøres smitteverntiltak i den aktuelle situasjonen.</p> <p>Uansett så skal medisinsk nødtelefon 113 (også på Svalbard) kontaktes for utalarming av ressurser og veiledning i livreddende førstehjelpstiltak. Dette er alltid viktig og må prioriteres.</p> <p>Guide skal bruke engangshansker og ha hånddesinfeksjonsmiddel tilgjengelig. Etter kontakt med en mulig smittet i forbindelse med førstehjelp og HLR, skal hjelperen alltid utføre god håndhygiene, vaske ansikt og om mulig bytte klær.</p> <p>Se vedlegg 2 om Livreddende førstehjelp</p>

AKTIVITETSTYPE/OMRÅDE	RISIKOBESKRIVELSE	TILTAK
ISGROTTE	Risikoer og tiltak for isgrotte gjelder i tillegg til risikoer og tiltak for aktiviteter som fottur, snøscootertur o.l. som kombineres med isgrotteturer.	
Transport i kjøretøy	Transport i kjøretøy til og fra startsteder/aktiviteter. Kan bli tett mellom gjester, guide og sjåfør inne i kjøretøyet. I kjøretøyet berører gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.	<p>Gjestene må sitte med ett ledig sete mellom seg og nestemann i kjøretøyet dersom de ikke reiser sammen som familie/venner.</p> <p>Kjøretøyet rengjøres med vanlige rengjøringsmidler, særlig på dørhåndtak, armlener, og sikkerhetsbeltefeste, og luftes godt etter hver gruppe.</p> <p>Eventuelle kluter byttes ofte og kokevaskes.</p> <p>Avstand mellom personer skal sikres ved kødannelse ved transport i større kjøretøy.</p> <p>Tiltak om ett ledig sete mellom passasjerer er hentet fra smittevernveileder for luftfarten, samt fra veileder for transport av passasjerer fra Kollektivtrafikk-foreningen:</p> <p>https://kollektivtrafikk.no/wp-content/uploads/2020/04/Veileder-for-transport-av-passasjerer-i-kollektivtrafikken-under-Covid-19-utbruddet-2020.pdf</p>

<p>Briefingrom</p>	<p>I briefingrom sitter gjester ofte tett sammen over lengre tid, og berører de samme kontaktflatene. På toalett berører også gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.</p>	<p>Briefing foretas helst ute i naturen med avstand mellom gjestene, alternativt inne i egnet lokale hvor guide sørger for tilrettelegging for 1 meter avstand. Kontaktflater i briefingrommet rengjøres i så fall med vanlige rengjøringsmidler og luftes godt etter hver gruppe. Sørg for at det alltid er tilstrekkelig såpe og papirhåndklær på toalettene. Heng opp plakat som oppfordrer gjester til god håndvask og bruk av tørkepapir for å stenge kranen etc. (se vedlegg 1) Hyppig og regelmessig rengjøring av utsatte kontaktflater på toalett, samt intervaller for renhold, avgjøres av den enkelte virksomhet avhengig av utformingen av lokalet og antall gjester.</p>

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

<p>Utlånsutstyr</p>	<p>Utlånsutstyr brukes av flere gjester over tid og kan føre til kontaktsmitte.</p>	<p>Både gjester og guiden skal ha rene hender ved utdeling og håndtering av utlånsutstyr. Utlånsutstyr utdeles av guiden til hver enkelt gjest. Utstyret håndteres på sikker måte etter bruk. Det skal vaskes på høyest mulige temperatur hvis vaskbart. Utstyr som ikke er vaskbart skal desinfiseres. Utstyr som er i kontakt med ansikt skal kokevaskes om mulig, evt. desinfiseres. Gjester skal bruke egne innerhansker under utleievotter/hansker. Gjester bør bruke egen buff, skjerf, balaclava, eller annet plagg som dekker for munn for å unngå/forebygge kontaktsmitte via kragen på utlånt overtrekks-/varmedress. Se for øvrig FHI sine anbefalinger rundt rengjøring av utstyr: https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/rad-og-informasjon-til-andre-sektorer-og-yrkesgrupper/rengjoring-og-desinfeksjon-ved-covid-19-til-sektorer-utenfor-helsetjenesten/</p>
<p>Nærkontakt på tur/ila. aktiviteten</p>	<p>Man kan bli svett og andpusten som lettere gir økt dråpesmitte når man er tett på andre i en gruppe. Når gjester går tett i en gruppe eller samles for å høre på guiden kan det være risiko for dråpesmitte.</p>	<p>Guide må påse at gjester går med minimum 1 meter avstand til hverandre.</p>

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

<p>Mat og drikke</p>	<p>Felles måltider med tett kontakt kan øke smitterisiko. Under matpauser er det risiko for kontaktsmitte ved at gjester forsyner seg med mat fra samme beholdere og tar på de samme overflatene.</p>	<p>Guide og gjester må ha god håndhygiene ved mathåndtering. Gjestene skal spise med minimum 1 meter avstand. Guide må sørge for at det er tilgang på hånddesinfeksjonsmiddel.</p>
<p>Opplæring/informasjon</p>	<p>Guide/ansatte og gjester kjenner ikke til smitteverntiltak/gjeldende bestemmelser og gjennomføring av disse i praksis.</p>	<p>Ansatte skal informeres om og få opplæring i gjennomføring av smitteverntiltak for den aktuelle aktiviteten. Gjester skal informeres om tiltak og smittevern ved briefing/velkomst. Gjester med synlige symptomer avvises deltakelse på tur/aktivitet.</p>

<p>Førstehjelp</p>	<p>Dersom det er behov for å utføre førstehjelp, så må alle vurdere om det er risiko for smitte fra gjest til guide, og vise versa. Det viktig å passe på at veiledningen om livreddende førstehjelp tar utgangspunkt i hva som til enhver tid er god praksis og deretter tilpasse dette til smittesituasjonen. "Vanlige" tidskritiske akuttmedisinske tilstander er: hjerteinfarkt, hjerneslag, hjertestans og alvorlige skader. Det er risiko for smitte ved manglende smittevernutstyr eller sanitetsutstyr.</p>	<p>Alle guider skal ha munn til maske i lomma på jakken, eller på annen lett tilgjengelig plass.</p> <p>Om det ikke er grunnlag for å mistenke smitte kan livreddende tiltak gis på vanlig måte da risiko for smitte generelt er lav i samfunnet.</p> <p>For de som ikke er helsepersonell, så er det 113-sentralen som tar stilling til sannsynligheten for at pasienten er smittet, og dermed tar stilling til om det skal gjøres smitteverntiltak i den aktuelle situasjonen.</p> <p>Uansett så skal medisinsk nødtelefon 113 (også på Svalbard) kontaktes for utalarming av ressurser og veiledning i livreddende førstehjelpstiltak. Dette er alltid viktig og må prioriteres.</p> <p>Guide skal bruke engangshansker og ha hånddesinfeksjonsmiddel tilgjengelig. Etter kontakt med en mulig smittet i forbindelse med førstehjelp og HLR, skal hjelperen alltid utføre god håndhygiene, vaske ansikt og om mulig bytte klær.</p> <p>Se vedlegg 2 om Livreddende førstehjelp</p>

AKTIVITETSTYPE/OMRÅDE	RISIKOBESKRIVELSE	TILTAK
<p>EKSPEDISJONER (FLERDAGERSTURER MED OVERNATTING. GJELDER I TILLEGG TIL AKTIVITETSSPESIFIKKE PUNKT)</p>	<p>På ekspedisjoner gjelder i tillegg tiltak for aktiviteter som fottur, snøscootertur, hundekjøring, og andre aktiviteter hvor det drives med flerdagersturer.</p>	
<p>Transport i kjøretøy</p>	<p>Transport i kjøretøy til og fra startsteder/aktiviteter. Kan bli tett mellom gjester, guide og sjåfør inne i kjøretøyet. I kjøretøyet berører gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.</p>	<p>Gjestene må sitte med ett ledig sete mellom seg og nestemann i kjøretøyet dersom de ikke reiser sammen som familie/venner. Kjøretøyet rengjøres med vanlige rengjøringsmidler, særlig på dørhåndtak, armlener, og sikkerhetsbeltefeste, og luftes godt etter hver gruppe. Eventuelle kluter byttes ofte og kokevaskes. Avstand mellom personer skal sikres ved kødannelse ved transport i større kjøretøy. Tiltak om ett ledig sete mellom passasjerer er hentet fra smittevernveileder for luftfarten, samt fra veileder for transport av passasjerer fra Kollektivtrafikk-foreningen: https://kollektivtrafikk.no/wp-content/uploads/2020/04/Veileder-for-transport-av-passasjerer-i-kollektivtrafikken-under-Covid-19-utbruddet-2020.pdf</p>

Briefingrom	I briefingrom sitter gjester ofte tett sammen over lengre tid, og berører de samme kontaktflatene. På toalett berører også gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.	Briefing foretas helst ute i naturen med avstand mellom gjestene, alternativt inne i egnet lokale hvor guide sørger for tilrettelegging for 1 meter avstand. Kontaktflater i briefingrommet rengjøres i så fall med vanlige rengjøringsmidler og luftes godt etter hver gruppe. Sørg for at det alltid er tilstrekkelig såpe og papirhåndklær på toalettene. Heng opp plakat som oppfordrer gjester til god håndvask og bruk av tørkepapir for å stenge kranen etc. (se vedlegg 1) Hyppig og regelmessig rengjøring av utsatte kontaktflater på toalett, samt intervaller for renhold, avgjøres av den enkelte virksomhet avhengig av utformingen av lokalet og antall gjester.

Utlånsutstyr	Utlånsutstyr brukes av flere gjester over tid og kan føre til kontaktsmitte.	<p>Både gjester og guiden skal ha rene hender ved utdeling og håndtering av utlånsutstyr. Utlånsutstyr utdeles av guiden til hver enkelt gjest. Utstyret håndteres på sikker måte etter bruk. Det skal vaskes på høyest mulige temperatur hvis vaskbart. Utstyr som ikke er vaskbart skal desinfiseres.</p> <p>Utstyr som er i kontakt med ansikt skal kokevaskes om mulig, evt. desinfiseres.</p> <p>Telt vaskes og desinfiseres etter bruk. Spesielt glidere på teltglidelåser desinfiseres. Ved bruk av utlånssoveposer skal gjester bruke egne lakenposer/innerposer som dekker opp til åpningen av soveposen. Så langt det lar seg gjøre skal alle gjester ha eget utstyr som det ikke deles på. (både privat og utlånt utstyr)</p> <p>Gjester bør bruke egen buff, skjerf, balaclava, eller annet plagg som dekker for munn for å unngå/forebygge kontaktsmitte via kragen på utlånt overtrekks-/varmedress.</p> <p>Se for øvrig FHI sine anbefalinger rundt rengjøring av utstyr: https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/rad-og-informasjon-til-andre-sektorer-og-yrkesgrupper/rengjoring-og-desinfeksjon-ved-covid-19-til-sektorer-utenfor-helsetjenesten/</p>
Hytteopphold	Opphold med overnatting på hytter innebærer risiko for både kontakt- og dråpesmitte da guide og gjester er tett på hverandre i et avgrenset område.	<p>Se veileder for overnatting.</p> <p>På flerdagers turer skal guiden sørge for tilgang på hånddesinfeksjonsmiddel.</p>

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

Teltopphold	Opphold med overnatting i telt innebærer risiko for både kontakt- og dråpesmitte da guide og gjester i telt er veldig tett på hverandre i et veldig avgrenset område.	Personer som reiser sammen som venner/familie kan bo i samme telt. Personer som reiser alene må bo i enkeltpersonstelt. På flerdagers turer skal guiden sørge for tilgang på hånddesinfeksjonsmiddel.
Mat og drikke	Felles måltider med tett kontakt kan øke smitterisiko. Under matpauser er det risiko for kontaktsmitte ved at gjester forsyner seg med mat fra samme beholdere og tar på de samme overflatene.	Guide og gjester må ha god håndhygiene ved mathåndtering. Gjestene skal spise med minimum 1 meter avstand. Guide må sørge for at det er tilgang på hånddesinfeksjonsmiddel. Rengjøring av matlagingsutstyr utføres av guide eller annen dedikert person i gruppen med opplæring i bedriftens rutiner for dette. Ved andre måltid enn fellesmåltid tilbereder gjestene sin egen mat. På flerdagers turer skal guiden sørge for tilgang på hånddesinfeksjonsmiddel.
Opplæring/informasjon	Guide/ansatte og gjester kjenner ikke til smitteverntiltak/gjeldende bestemmelser og gjennomføring av disse i praksis.	Ansatte skal informeres om og få opplæring i gjennomføring av smitteverntiltak for den aktuelle aktiviteten. Gjester skal informeres om tiltak og smittevern ved briefing/velkomst. Gjester med synlige symptomer avvises deltakelse på tur/aktivitet.

<p>Førstehjelp</p>	<p>Dersom det er behov for å utføre førstehjelp, så må alle vurdere om det er risiko for smitte fra gjest til guide, og vise versa. Det viktig å passe på at veiledningen om livreddende førstehjelp tar utgangspunkt i hva som til enhver tid er god praksis og deretter tilpasse dette til smittesituasjonen. "Vanlige" tidskritiske akuttmedisinske tilstander er: hjerteinfarkt, hjerneslag, hjertestans og alvorlige skader. Det er risiko for smitte ved manglende smittevernutstyr eller sanitetsutstyr.</p>	<p>Alle guider skal ha munn til maske i lomma på jakken, eller på annen lett tilgjengelig plass.</p> <p>Om det ikke er grunnlag for å mistenke smitte kan livreddende tiltak gis på vanlig måte da risiko for smitte generelt er lav i samfunnet.</p> <p>For de som ikke er helsepersonell, så er det 113-sentralen som tar stilling til sannsynligheten for at pasienten er smittet, og dermed tar stilling til om det skal gjøres smitteverntiltak i den aktuelle situasjonen.</p> <p>Uansett så skal medisinsk nødtelefon 113 (også på Svalbard) kontaktes for utalarming av ressurser og veiledning i livreddende førstehjelpstiltak. Dette er alltid viktig og må prioriteres.</p> <p>Guide skal bruke engangshansker og ha hånddesinfeksjonsmiddel tilgjengelig. Etter kontakt med en mulig smittet i forbindelse med førstehjelp og HLR, skal hjelperen alltid utføre god håndhygiene, vaske ansikt og om mulig bytte klær.</p> <p>Se vedlegg 2 om Livreddende førstehjelp</p>

AKTIVITETSTYPE/OMRÅDE	RISIKOBESKRIVELSE	TILTAK
TRENINGSOPPLEVELSER		
Treningsredskaper/utstyr	Kontaktflater på treningsredskaper/utstyr som brukes av flere gjester kan føre til kontaktsmitte.	<p>Hver enkelt gjest får tildelt eget treningsutstyr som rengjøres/desinfiseres etter bruk. Utstyr som ikke kan fordeles på denne måten eller som ikke kan rengjøres blir utelukket fra aktiviteten.</p> <p>Alternativt kan utstyr settes bort i 24 timer jfr. FHI sine anbefalinger.</p> <p>Se for øvrig FHI sine anbefalinger rundt rengjøring av utstyr: https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/rad-og-informasjon-til-andre-sektorer-og-yrkesgrupper/rengjoring-og-desinfeksjon-ved-covid-19-til-sektorer-utenfor-helsetjenesten/</p>
Nærkontakt ila. aktiviteten	Man kan bli svett og andpusten som lettere gir økt dråpesmitte når man er tett på andre i en gruppe.	Guide må påse at gjester holder minimum 1 meter avstand til hverandre.
Opplæring/informasjon	Guide/ansatte og gjester kjenner ikke til smitteverntiltak/gjeldende bestemmelser og gjennomføring av disse i praksis.	<p>Ansatte skal informeres om og få opplæring i gjennomføring av smitteverntiltak for den aktuelle aktiviteten.</p> <p>Gjester skal informeres om tiltak og smittevern ved briefing/velkomst. Gjester med synlige symptomer avvises deltakelse på tur/aktivitet.</p>

<p>Førstehjelp</p>	<p>Dersom det er behov for å utføre førstehjelp, så må alle vurdere om det er risiko for smitte fra gjest til guide, og vise versa. Det viktig å passe på at veiledningen om livreddende førstehjelp tar utgangspunkt i hva som til enhver tid er god praksis og deretter tilpasse dette til smittesituasjonen. "Vanlige" tidskritiske akuttmedisinske tilstander er: hjerteinfarkt, hjerneslag, hjertestans og alvorlige skader. Det er risiko for smitte ved manglende smittevernutstyr eller sanitetsutstyr.</p>	<p>Alle guider skal ha munn til maske i lomma på jakken, eller på annen lett tilgjengelig plass.</p> <p>Om det ikke er grunnlag for å mistenke smitte kan livreddende tiltak gis på vanlig måte da risiko for smitte generelt er lav i samfunnet.</p> <p>For de som ikke er helsepersonell, så er det 113-sentralen som tar stilling til sannsynligheten for at pasienten er smittet, og dermed tar stilling til om det skal gjøres smitteverntiltak i den aktuelle situasjonen.</p> <p>Uansett så skal medisinsk nødtelefon 113 (også på Svalbard) kontaktes for utalarming av ressurser og veiledning i livreddende førstehjelpstiltak. Dette er alltid viktig og må prioriteres.</p> <p>Guide skal bruke engangshansker og ha hånddesinfeksjonsmiddel tilgjengelig. Etter kontakt med en mulig smittet i forbindelse med førstehjelp og HLR, skal hjelperen alltid utføre god håndhygiene, vaske ansikt og om mulig bytte klær.</p> <p>Se vedlegg 2 om Livreddende førstehjelp</p>

AKTIVITETSTYPE/OMRÅDE	RISIKOBESKRIVELSE	TILTAK
<p>BRYGGERIBESØK</p> <p>Transport i kjøretøy</p>	<p>Bryggeribesøk følger også veileder for servering</p> <p>Transport i kjøretøy til og fra startsteder/aktiviteter. Kan bli tett mellom gjester, guide og sjåfør inne i kjøretøyet. I kjøretøyet berører gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.</p>	<p>Gjestene må sitte med ett ledig sete mellom seg og nestemann i kjøretøyet dersom de ikke reiser sammen som familie/venner. Kjøretøyet rengjøres med vanlige rengjøringsmidler, særlig på dørhåndtak, armlener, og sikkerhetsbeltefeste, og luftes godt etter hver gruppe. Eventuelle kluter byttes ofte og kokevaskes. Avstand mellom personer skal sikres ved kødannelse ved transport i større kjøretøy. Tiltak om ett ledig sete mellom passasjerer er hentet fra smittevernveileder for luftfarten, samt fra veileder for transport av passasjerer fra Kollektivtrafikk-foreningen: https://kollektivtrafikk.no/wp-content/uploads/2020/04/Veileder-for-transport-av-passasjerer-i-kollektivtrafikken-under-Covid-19-utbruddet-2020.pdf</p>
<p>Kontaktflater i lokalet</p>	<p>Risiko for indirekte kontaktsmitte ved at flere personer er i kontakt med de samme flatene, som dørhåndtak, skojern etc.</p>	<p>Ha hånddesinfeksjonsmiddel eller lignende hånddesinfeksjon tilgjengelig ved inngang og besøkende skal oppfordres til å sprite hendene før de går inn og ut av lokalet. Benytt engangskluter, eller rene kluter som vaskes etter bruk. Unngå bruk av samme klut på flere overflater/ bytt klut hyppig. Eventuelle kluter byttes ofte og kokevaskes. Legg til rette for kortbetaling og andre elektroniske betalingsløsninger. Så langt det er mulig bør betaling skje kontaktløst. Alternativt kan betalingskort eller kontanter benyttes. Håndhygiene anbefales etter slik berøring.</p>

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

Nærkontakt ila. aktiviteten	Risiko for direkte smitte ved at personer oppholder seg tett sammen i lokalene. Ved guidede turer kan det også oppstå trengsel.	Begrensning på hvor mange gjester som kan være i lokalet samtidig ut ifra lokalets utforming. Guider må påse at det holdes minst 1 meter avstand mellom gjester.
Visning av objekt	Fremvisning av varer/produkt/ingredienser hvor disse sendes fra person til person i gruppen kan føre til kontaktsmitte.	Fremvisning av forskjellige varer/produkt/ingredienser gjøres med tilstrekkelig anbefalt avstand mellom den som viser frem og øvrige personer i gruppen. Objekt som fremvises kan ikke sendes fra person til person, kun guiden/fremviser holder objektet.
Fellestoiletter	På fellestoilet berører gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.	Sørg for at det alltid er tilstrekkelig såpe og papirhåndklær på toalettene. Heng opp plakat som oppfordrer gjester til god håndvask og bruk av tørkepapir for å stenge kranen etc. (se vedlegg 1) Hyppig og regelmessig rengjøring av utsatte kontaktflater på toalett, samt intervaller for renhold, avgjøres av den enkelte virksomhet avhengig av utformingen av lokalet og antall gjester.

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

Opplæring/informasjon	Guide/ansatte og gjester kjenner ikke til smitteverntiltak/gjeldende bestemmelser og gjennomføring av disse i praksis.	Ansatte skal informeres om og få opplæring i gjennomføring av smitteverntiltak for den aktuelle aktiviteten. Gjester skal informeres om tiltak og smittevern ved briefing/velkomst. Gjester med synlige symptomer avvises deltakelse på tur/aktivitet.

<p>Førstehjelp</p>	<p>Dersom det er behov for å utføre førstehjelp, så må alle vurdere om det er risiko for smitte fra gjest til guide, og vise versa. Det viktig å passe på at veiledningen om livreddende førstehjelp tar utgangspunkt i hva som til enhver tid er god praksis og deretter tilpasse dette til smittesituasjonen. "Vanlige" tidskritiske akuttmedisinske tilstander er: hjerteinfarkt, hjerneslag, hjertestans og alvorlige skader. Det er risiko for smitte ved manglende smittevernutstyr eller sanitetsutstyr.</p>	<p>Alle guider skal ha munn til maske i lomma på jakken, eller på annen lett tilgjengelig plass.</p> <p>Om det ikke er grunnlag for å mistenke smitte kan livreddende tiltak gis på vanlig måte da risiko for smitte generelt er lav i samfunnet.</p> <p>For de som ikke er helsepersonell, så er det 113-sentralen som tar stilling til sannsynligheten for at pasienten er smittet, og dermed tar stilling til om det skal gjøres smitteverntiltak i den aktuelle situasjonen.</p> <p>Uansett så skal medisinsk nødtelefon 113 (også på Svalbard) kontaktes for utalarming av ressurser og veiledning i livreddende førstehjelpstiltak. Dette er alltid viktig og må prioriteres.</p> <p>Guide skal bruke engangshansker og ha hånddesinfeksjonsmiddel tilgjengelig. Etter kontakt med en mulig smittet i forbindelse med førstehjelp og HLR, skal hjelperen alltid utføre god håndhygiene, vaske ansikt og om mulig bytte klær.</p> <p>Se vedlegg 2 om Livreddende førstehjelp</p>

AKTIVITETSTYPE/OMRÅDE	RISIKOBESKRIVELSE	TILTAK
HÅNDVERK-WORKSHOPS		
Kontaktflater i lokalet	Risiko for indirekte kontaktsmitte ved at flere personer er i kontakt med de samme flatene, som dørhåndtak, skjern etc.	Ha hånddesinfeksjonsmiddel eller lignende hånddesinfeksjon tilgjengelig ved inngang og besøkende skal oppfordres til å sprite hendene før de går inn og ut av lokalet. Benytt engangskluter, eller rene kluter som vaskes etter bruk. Unngå bruk av samme klut på flere overflater/ bytt klut hyppig. Eventuelle kluter byttes ofte og kokevaskes. Legg til rette for kortbetaling og andre elektroniske betalingsløsninger. Så langt det er mulig bør betaling skje kontaktløst. Alternativt kan betalingskort eller kontanter benyttes. Håndhygiene anbefales etter slik berøring.
Nærkontakt ila. aktiviteten	Risiko for direkte smitte ved at personer oppholder seg tett sammen i lokalene. Ved guidede turer kan det også oppstå trengsel.	Begrensning på hvor mange gjester som kan være i lokalet samtidig ut ifra lokalets utforming. Guider må påse at det holdes minst 1 meter avstand mellom gjester.
Fellestoalett	På fellestoalett berører gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.	Sørg for at det alltid er tilstrekkelig såpe og papirhåndklær på toalettene. Heng opp plakat som oppfordrer gjester til god håndvask og bruk av tørkepapir for å stenge kranen etc. (se vedlegg 1). Hyppig og regelmessig rengjøring av utsatte kontaktflater på toalett, samt intervaller for renhold, avgjøres av den enkelte virksomhet avhengig av utformingen av lokalet og antall gjester.

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

Opplæring/informasjon	Guide/ansatte og gjester kjenner ikke til smitteverntiltak/gjeldende bestemmelser og gjennomføring av disse i praksis.	Ansatte skal informeres om og få opplæring i gjennomføring av smitteverntiltak for den aktuelle aktiviteten. Gjester skal informeres om tiltak og smittevern ved briefing/velkomst. Gjester med synlige symptomer avvises deltakelse på tur/aktivitet.
Førstehjelp	<p>Dersom det er behov for å utføre førstehjelp, så må alle vurdere om det er risiko for smitte fra gjest til guide, og vise versa.</p> <p>Det viktig å passe på at veiledningen om livreddende førstehjelp tar utgangspunkt i hva som til enhver tid er god praksis og deretter tilpasse dette til smittesituasjonen.</p> <p>"Vanlige" tidskritiske akuttmedisinske tilstander er: hjerteinfarkt, hjerneslag, hjertestans og alvorlige skader.</p> <p>Det er risiko for smitte ved manglende smittevernutstyr eller sanitetsutstyr.</p>	<p>Alle guider skal ha munn til maske i lomma på jakken, eller på annen lett tilgjengelig plass.</p> <p>Om det ikke er grunnlag for å mistenke smitte kan livreddende tiltak gis på vanlig måte da risiko for smitte generelt er lav i samfunnet.</p> <p>For de som ikke er helsepersonell, så er det 113-sentralen som tar stilling til sannsynligheten for at pasienten er smittet, og dermed tar stilling til om det skal gjøres smitteverntiltak i den aktuelle situasjonen.</p> <p>Uansett så skal medisinsk nødtelefon 113 (også på Svalbard) kontaktes for utalarming av ressurser og veiledning i livreddende førstehjelpstiltak. Dette er alltid viktig og må prioriteres.</p> <p>Guide skal bruke engangshansker og ha hånddesinfeksjonsmiddel tilgjengelig.</p> <p>Etter kontakt med en mulig smittet i forbindelse med førstehjelp og HLR, skal hjelperen alltid utføre god håndhygiene, vaske ansikt og om mulig bytte klær.</p> <p>Se vedlegg 2 om Livreddende førstehjelp</p>

Smitteverntiltak for serveringssteder

De tre grunnpilarene for å bremse smittespredning er:

- 1. Sørg for at syke personer skal ikke være fysisk til stede**
- 2. Sørg for god hygiene**
- 3. Reduser kontakt mellom personer**

I tillegg vil følgende tiltak være sentrale i arbeidet for å bremse smittespredning på Svalbard:

- **Sørg for god opplæring i smittevern for ansatte**
- **Sørg for god informasjon til kunder om smitteverntiltakene**
- **Før lister med kontaktinformasjon på alle deltagere/besøkende i tilfelle smittesporing blir nødvendig. Bedriften er selv ansvarlig for å føre lister med både navn, telefonnummer, bosted og e-post**

Bransjestandard for camping er etablert av NHO basert på Folkehelseinstituttet sine råd. Serveringsstedene på Svalbard følger denne standarden. Aktører kan gjøre unntak for store familier/grupper som bor sammen.

Link til NHO sin bransjestandard for servering: <https://www.nhoreiseliv.no/contentassets/73d50f15939f4adbb3a8075ec3f0e7fd/nho-reiseliv-bransjenorm-smitteverntiltak-ved-serveringsbedrifter-7mai2020-web.pdf>

OMRÅDE	RISIKOBESKRIVELSE	TILTAK
Ankomst gjester åpningstider	Trengsel ved inngangspartier kan medføre økt smitterisiko.	Organisering av kø. Ved tendenser til trengsel, må det dedikeres en ansatt til å holde orden på køen. Vurder å markere linjer for kø på bakken/gulvet som opprettholder passende avstand.

	<p>Generell risiko for smitte på grunn av syke gjester.</p>	<p>Legg til rette for og oppfordre gjester til å vaske hender ved ankomst til serveringsstedet. Hvis dette er praktisk vanskelig å gjennomføre, ha hånddesinfeksjonsmiddel tilgjengelig ved inngang.</p> <p>Gjester med symptomer på luftveisinfeksjon avvises i døren.</p> <p>Servering og skjenking forestås iht til gjeldende bevilninger, og eventuelle kommunale vedtak. Hver virksomhet bestemmer innenfor disse rammene hvor lenge de ønsker å holde åpent, blant annet basert på en vurdering av hvor langt utpå kvelden de klarer å opprettholde smitteverntiltakene.</p>
Servering innendørs	<p>Risiko for økt smitterisiko hvis personer oppholder seg for tett sammen, enten ved at det oppstår trengsel ved baren/serveringsdisken, og/eller fordi folk står/sitter for tett sammen/for mange mennesker i lokalet.</p>	<p>Det skal være minst 1 meter avstand mellom bord, og gjester skal ha mulighet til å holde tilstrekkelig avstand ved bordet.</p> <p>Vurder hvor mange gjester serveringsstedet kan ta imot og fortsatt overholde ovennevnte tiltak.</p> <p>Organisering av kø ved baren/serveringsdisken, enten i form av en dedikert ansatt som holder orden, eller oppslag og markeringer på gulvet.</p> <p>Gjester må ikke stå tett samlet i lokalet, men hovedsakelig sitte ved bord.</p> <p>Begrensning på 5-6 gjester ved hvert bord, men bedriften kan gjøre unntak for store familier/grupper som bor sammen, eller ved å iverksette kompensierende tiltak i form av større avstand mellom gjestene, større avstand til neste bordoppsett etc.</p>

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

	<p>Risiko for indirekte kontaktsmitte ved at flere personer er i kontakt med de samme gjenstandene, for eksempel menyer, saltbøsser, ketsjupflasker, vannmugger o.l. Det samme gjelder kontaktflater som bardisk, dørhåndtak, bordflater etc.</p>	<p>Legg til rette for kortbetaling og andre elektroniske betalingsløsninger. Så langt det er mulig bør betaling skje kontaktløst. Alternativt kan betalingskort eller kontanter benyttes. Håndhygiene anbefales etter slik berøring.</p> <p>Benytt tavle, oppslag eller engangsmenyer, unngå at mange gjester skal ta på den samme menyen. Ved bruk av laminerte menyer, kan menyene vaskes/desinfiseres mellom hver gjest.</p> <p>Hyppig vask av bardisk, dørhåndtak og andre utsatte overflater med ordinære vaskemidler.</p> <p>Bordoverflater vaskes med ordinære vaskemidler mellom hver gjestegruppe.</p> <p>Benytt engangskluter, eller rene kluter som vaskes etter bruk. Unngå bruk av samme klut på flere overflater/bytt klut hyppig.</p> <p>Vurder bruk av hansker ved servering. Bruk av hansker krever opplæring i riktig hanskebruk. God håndhygiene må uansett opprettholdes av personalet.</p>
Servering utendørs	<p>Det antas å være mindre risiko for smitte utendørs, sammenlignet med innendørs.</p>	<p>Begrensning på 5-6 gjester ved hvert bord, men bedriften kan gjøre unntak for store familier/ grupper som bor sammen, eller ved å iverksette kompensierende tiltak i form av større avstand mellom gjestene, større avstand til neste bordoppsett etc.</p> <p>Legg til rette for servering utendørs der dette er mulig.</p>
	<p>Videre risiko for indirekte smitte ved at mange personer tar på de samme overflatene.</p>	<p>Bordoverflater vaskes med ordinære vaskemidler mellom hver gjestegruppe.</p> <p>Hyppig vask av andre utsatte overflater.</p> <p>Benytt engangskluter, eller rene kluter som vaskes etter bruk. Unngå bruk av samme klut på flere overflater/bytt klut hyppig.</p>

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

	Økt risiko for direkte smitte ved at personer oppholder seg for tett sammen.	Vurder hvor mange gjester serveringsstedet kan ta imot og fortsatt overholde ovennevnte tiltak. Det skal være minst 1 meter avstand mellom bord, og gjester skal ha mulighet til å holde tilstrekkelig avstand mellom hverandre.
		For øvrig gjelder alle tiltak under punktet ovenfor "Servering innendørs".
Toaletter	Økt smitterisiko dersom det oppstår trengsel fordi mange personer skal benytte få toaletter.	Dersom lokalet er slik innrettet at det kan oppstå trengsel ved toalettene, vurder organisering av kø, for eksempel ved markering på gulvet.
	Risiko for indirekte kontaktsmitte knyttet til overflater som mange tar på.	Sørg for at det alltid er tilstrekkelig såpe og håndtørkepapir slik at gjester kan vaske hendene. Heng opp plakat hvor man oppfordrer gjester til god håndvask og bruk av tørkepapir for å stenge kranen etc. Hyppig og regelmessig rengjøring av hyppig berørte kontaktflater, som dørhåndtak, skylleknapp, kran, såpedispenser, toalettpapirholder, toalettsete o.l. Intervaller for renhold avgjøres av den enkelte virksomhet avhengig av utformingen av lokalet og antall gjester.
Kjøkken	Økt smitterisiko hvis ansatte jobber for tett.	Ansatte skal kunne holde minst 1 meters avstand ved arbeid over tid. Det er lov til å passere hverandre i korte tidsrom av gangen. Opplæring av alle ansatte.

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

	Videre risiko for indirekte kontaktsmitte som følge av at flere benytter det samme utstyret, og/ eller praktiserer for dårlig hygiene. Uerfarne ansatte.	Rengjøring av utstyr mellom hver ansatte som skal bruke det. Vurder om alle bør jobbe med eget utstyr. Ingen eksterne på kjøkkenet. Gjelder også leverandører. Etabler rutiner for at varer hovedsakelig kan mottas utendørs. Se for øvrig punkt om ansatte nedenfor. Hyppig håndvask.
Ansatte	Risiko for å sette mange ansatte i karantene hvis smitte blir påvist.	Så langt det lar seg gjøre, bør ansatte jobbe i faste "crew" slik at de har kontakt med færrest mulig av kollegaene sine. I tillegg til smittevern hensynet unngår man på den måten at for mange ansatte settes i karantene samtidig.
	Økt smitterisiko dersom ansatte ikke er kjent med anbefalte og iverksatte smitteverntiltak.	Virksomheten må sørge for opplæring og informasjon om iverksatte smitteverntiltak for alle ansatte. I tillegg til opplæring bør rutinene henges opp på relevante steder. Ansatte med luftveissymptomer skal ikke komme på jobb.
	Mange unge ansatte og sesongansatte som ikke kjenner virksomheten godt. Risiko for at ikke alle får med seg smittevernrutinene.	Særlig opplæring i hygiene og rengjøringsrutiner for denne gruppen. Vurder nettkurs eller lignende for renholdere.
Smittevernansvarlig	Viktig å sørge for at bedriften har en bevisst holdning til gjennomføringen av tiltakene.	Daglig leder har det overordnede ansvaret for å gjennomføre risikovurdering av smittevernforholdene og utarbeide og iverksette rutiner. Daglig leder har også det overordnede ansvaret for at virksomheten overholder smitteverntiltakene. Verneombudet skal bistå ved dette arbeidet.

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

	Detta sikres best ved å benytte allerede eksisterende systemer for HMS arbeid, og lederskap.	Det bør utpekes en smittevernansvarlig for hvert skift, som har særskilt ansvar for å sørge for at tiltakene blir fulgt opp.

Smitteverntiltak for attraksjoner (museer, gallerier og kirke)

De tre grunnpilarene for å bremse smittespredning er:

- 1. Sørg for at syke personer skal ikke være fysisk til stede**
- 2. Sørg for god hygiene**
- 3. Reduser kontakt mellom personer**

I tillegg vil følgende tiltak være sentrale i arbeidet for å bremse smittespredning på Svalbard:

- **Sørg for god opplæring i smittevern for ansatte**
- **Sørg for god informasjon til kunder om smitteverntiltakene**
- **Før lister med kontaktinformasjon på alle deltagere/besøkende i tilfelle smittesporing blir nødvendig. Bedriften er selv ansvarlig for å føre lister med både navn, telefonnummer, bosted og e-post**

Bransjestandard for attraksjoner er utarbeidet av Visit Svalbards administrasjon, med innspill fra museer, gallerier og Longyearbyen kirke. Aktører kan gjøre unntak for store familier/grupper som bor sammen.

TYPE ATTRAKSJON	RISIKOBESKRIVELSE	TILTAK
MUSEUM OG GALLERIER		
Lokaler	Økt smitterisiko ved at personer oppholder seg tett sammen, enten ved at det oppstår trengsel ved kassa/disken, og/eller fordi folk står/ sitter for tett sammen/ for mange mennesker i lokalet. Ved guidete turer kan det også oppstå trengsel.	Begrensning på hvor mange gjester som kan komme inn samtidig. Guider må påse at det holdes minst 1 meter avstand mellom gjester. Guiden må sørge for nødvendig avstand mellom gjester, og gjester og guide, ved guidete turer.

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

Kontaktflater	Risiko for indirekte kontaktsmitte ved at flere personer er i kontakt med de samme gjenstandene, for eksempel bøker o.l. Det samme gjelder kontaktflater som dørhåndtak, skjorter etc.	Ha hånddesinfeksjonsmiddel tilgjengelig ved inngang og besøkende skal oppfordres til å sprite hendene før de går inn og ut av lokalet. Benytt engangskluter, eller rene kluter som vaskes etter bruk. Unngå bruk av samme klut på flere overflater/ bytt klut hyppig. Eventuelle kluter skal byttes ofte og kokevaskes. Legg til rette for kortbetaling og andre elektroniske betalingsløsninger. Så langt det er mulig bør betaling skje kontaktløst. Alternativt kan betalingskort eller kontanter benyttes. Håndhygiene anbefales etter slik berøring.
Toalett	Mulig økt smitterisiko ved bruk av felles toaletter fordi mange personer er i kontakt med samme kontaktflater.	Sørg for at det alltid er tilstrekkelig såpe og papirhåndklær på toalettene. Heng opp plakat som oppfordrer gjester til god håndvask og bruk av tørkepapir for å stenge kranen etc. (se vedlegg 1) Hyppig og regelmessig rengjøring av hyppig berørte kontaktflater på toalett. Hyppighet av renhold avgjøres av den enkelte virksomhet avhengig av utformingen av lokalet og antall gjester.
Opplæring/informasjon	Guide/ansatte og gjester kjenner ikke til smitteverntiltak/gjeldende bestemmelser og gjennomføring av disse i praksis.	Ansatte skal informeres om og få opplæring i gjennomføring av smitteverntiltak for den aktuelle aktiviteten. Gjester skal informeres om tiltak og smittevern ved briefing/velkomst. Gjester med synlige symptomer avvises deltakelse på tur/aktivitet.

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

TYPE ATTRAKSJON	RISIKOBESKRIVELSE	TILTAK
KIRKE		
Lokaler	Risiko for direkte smitte ved at personer oppholder seg for tett sammen i kirkerommet, og i skorommet	Ved arrangementer (gudstjenester og andre samlinger) skal det maksimalt delta 50 personer, forutsatt at det kan holdes minst 1 meters avstand (med mindre besøkende er fra samme hushold). Når det er åpen kirke, kan det være inntil 20 personer i kirka samtidig. Det kan bare være en person i skorommet/gang samtidig, med mindre de er fra samme hushold.
Kontaktflater	Risiko for indirekte kontaktsmitte ved at flere personer er i kontakt med de samme gjenstandene, for eksempel bøker o.l. Det samme gjelder kontaktflater som dørhåndtak, skjerm etc.	Det skal være hånddesinfeksjonsmiddel tilgjengelig, og besøkende skal oppfordres til å sprite hendene før de går inn og ut av kirka. Besøkende skal henge ytterklær på den stolene de sitter.
Toalett	På felles toalett berører også gjester mange av de samme kontaktflatene som kan føre til kontaktsmitte.	Sørg for at det alltid er tilstrekkelig såpe og papirhåndklær på toalettene. Heng opp plakat som oppfordrer gjester til god håndvask og bruk av tørkepapir for å stenge kranen etc. (se vedlegg 1) Hyppig og regelmessig rengjøring av hyppig berørte kontaktflater på toalett. Hyppighet av renhold avgjøres av den enkelte virksomhet avhengig av utformingen av lokalet og antall gjester.
Opplæring/informasjon	Guide/ansatte og gjester kjenner ikke til smitteverntiltak/gjeldende bestemmelser og gjennomføring av disse i praksis.	Ansatte skal informeres om og få opplæring i gjennomføring av smitteverntiltak for den aktuelle aktiviteten. Gjester skal informeres om tiltak og smittevern ved briefing/velkomst. Gjester med synlige symptomer avvises deltakelse på tur/aktivitet.
	Se Svalbard Kirkes egen smittevernveileder. (se vedlegg 3)	

DEL 3 Sjekkliste for smittevern hos reiselivsaktører

De ulike reiselivsaktørene skal fylle ut merknader på de aktuelle tiltakene før det åpnes for turistaktiviteter fra 1. juni 2020 ved bruk av **OK** når plan er utarbeidet og iverksatt, og **Under arbeid** når det fremdeles pågår arbeid.

Tiltak	Merknad
Ledelsens overordnede ansvar	
Opplæring av ansatte og andre ved at de gjøres kjent med innholdet i denne veilederen	
Informasjon til brukere om nye rutiner	
Lage plan for hygienetiltak og renhold	
Vurdere å lage plan for alternerende oppmøtetid/ hjemmekontor	
Opprette dialog med eventuelle ansatte, brukere eller andre som er i risikogruppe og som kan ha behov for tilrettelegging	
Syke personer skal ikke møte i tjenestene	
Syke personer skal holde seg hjemme, selv ved milde symptomer.	
Tjenestestedet skal forlates dersom ansatte eller brukere blir syke.	
God hygiene	
Sikre at det er nok såpe og tørkepapir tilgjengelig ved alle håndvaskstasjoner og toaletter	
Henge opp plakater om håndvaskrutiner og hostehygiene	
Vask hendene ofte og grundig (bruk ev. hånddesinfeksjon)	
Host og nys i papirlommetørkle eller i albukroken	
Plan for renhold inkludert hyppighet og metode	
Forsterke renholdet på utsatte områder som berøres hyppig (dørhåndtak, gelendre, bordplater etc.	
Plassere alkoholbasert desinfeksjon der ikke håndvask er tilgjengelig	
Redusert kontakt mellom personer	
Tilstreb 2 meters avstand mellom personer. Hvis dette ikke er mulig, bør 1 meter overholdes	
Plan for å holde avstand i fellesarealer som garderobes, venterom, toaletter og på vei inn og ut av lokalene	
Eventuelt introdusere merking på gulv for å sikre avstand i områder der det kan oppstå trengsel	
Begrens antall tilstedeværende personer til kun nødvendige personer. Ledsagere til tjenesten begrenses der det er mulig eller hensiktsmessig	
Vurdere bruk av rom i forhold til antall personer, ta i bruk større lokaler hvis mulig Ev. ulik oppmøtetid/ kombinasjon digitale møter/ hjemmekontor og fysisk oppmøte	
Plan for avstand mellom personer og hygienetiltak ved måltider/i kantine	

De ulike reiselivsaktørene anbefales å fylle ut sjekklisten ukentlig etter åpningen av turistaktiviteter fra 1. juni og lagre. Denne dokumentasjonen kan legges frem dersom det kommer varsel om at de ikke har etterlevd smittevernkravene som fremgår av gjeldende lov- og forskriftsverk, nasjonale veiledere og Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020.

DEL 4 Endringslogg

Veilederen vil kunne bli revidert når regjeringen vedtar endringer i de nasjonale smittevernreglene og endringer i helsemyndighetenes råd og bestemmelser for smittevern. Sysselmannen koordinerer dette i samarbeid og arbeidsutvalget. Ved endring, enten ved endring i nasjonale regler eller endringer hos operatør (virksomhet) hvor det er spørsmål om å endre noen av kravene, så skal dette forelegges Helse- og omsorgsdepartementet og Polaravdelingen i Justis- og beredskapsdepartementet. Helse- og omsorgsdepartementet avklarer spørsmål med FHI, Helsedirektoratet og Helse Nord RHF.

Endringer skal føres inn i endringsloggen.

Små endringer føres i endringsloggen. Da endres ikke selve teksten i veilederen.

Ved store endringer i smittevernreglene skal teksten i veilederen revideres. Det noteres i endringsloggen at det er gjort endring i selve veilederen.

Helsedirektoratet og FHI har ingen rutine eller praksis med å informere ved endringer i de nasjonale smittevernkravene.

Virksomhetene må selv følge med Helsedirektoratets og FHIs hjemmesider samt regjeringens pressekonferanser og pressemeldinger.

Helsedirektoratet anbefaler å følge med på hjemmesiden til Koronasjekk.no. Denne vil inneholde endringer direkte fra Helsedirektoratet og FHI. Denne vil også komme som app.

18.05.2020 – Forside med presisering fra førsteutkastet fjernet.

20.05.2020 – Endringer i innledningen, del 1, og del 2, gjort ut ifra tilbakemeldinger fra FHI og HOD til førsteutkastet.

24.05.2020 – Rettelser av skrivefeil og formuleringer i innledningen. Endring av tekst på side 18. vedr. velvære-avdeling, treningsrom etc.

25.05.2020 – Tilføyelse nederst i innledning om at FHO og Helsedirektoratet har kvalitetssikret innholdet i veilederen. Tilføyelse under velvære-avdeling på side 18. Bilder lagt til i innledning. Endret informasjonstekst over og under sjekklisen på side 95.

26.05.2020 – Risikoområdet førstehjelp der dette fremstår under «Smitteverntiltak for aktiviteter og opplevelser» i Del 2 har fått tilføyd oppdatert tekst i tilhørende risikobeskrivelse og tiltak.

Vedlegg 2 «Livreddende førstehjelp» lagt til, tidligere vedlegg 2 «Longyearbyen Campings smittevernveileder» flyttet ned og endret til vedlegg 4. Endringer er gjort ut ifra innspill fra Helsedirektoratet vedr. førstehjelp.

03.06.2020 – Tekst knyttet til forskriftsendring i covid-19-forskriften tatt inn i veilederens innledning.

17.06.2020 - Fjernet tekst om god hygiene og rengjøring og erstattet med relevante lenker til FHIs hjemmesider.

Veileder for reiselivet på Svalbard knyttet til turisme under Covid-19 utbruddet 2020

22.06.2020 - Endret beskrivelse av regler knyttet til spa og velværeavdelinger. Reglene ble endret 15. juni.

26.06.2020 - På bakgrunn av smittevern faglig vurdering endres kravet om 1 sete mellom hver passasjer i åpen båt.

26.06.2020 - Viser til henvendelse fra Visit Svalbard med spørsmål om å øke beleggsprosenten fra 50 til 60 prosent. I henvendelsen bekrefter Visit Svalbard at økningen i kapasitetsutnyttelse ikke vil gå ut over virksomhetenes evne til å håndtere karantene ved nærkontakt og isolering av personer med mistanke om og bekreftet covid-19, og de øvrige kravene i veilederen. For de virksomheter som ved en økning ikke kan håndtere karantene ved nærkontakt og isolering av personer med mistanke om og bekreftet covid-19, og de øvrige kravene i veilederen, skal ikke øke beleggsprosenten.

Spørsmålet er avklart ved Helse- og omsorgsdepartementet og Justisdepartementet ved Polaravdelingen. Helse- og omsorgsdepartementet har tatt dette opp med Helsedirektoratet og Helse Nord RHF.

På denne bakgrunn endres teksten i veilederen på side 14, og den enkelte virksomhet må ikke sende en individuell henvendelse til Sysselmannen om dette.

Veilederen endres til versjon 2.0.

14.07.2020 - Den maksimale beleggsprosenten for hoteller og overnattingssteder med eget bad økes fra 60 til 70 prosent. Krav om at «servering av mat skal ikke skje som buffet» oppheves i forskriften. Veilederen endres i henhold.

24.07.2020 – Endringer under aktivitetstype «Båtturer (dagsturer med RIB, lukket RIB, mindre og større fartøy)». Kravet om 1 meters avstand tas ut av veilederen og erstattes med krav om at gjestene må sitte med ett ledig sete mellom seg og nestemann i kjøretøyet dersom de ikke reiser sammen som venner/familie. For «større fartøy» inntas krav om inndeling i kohorter. Som veiledende norm skal antall passasjerer eller turister på større båter følge samme beleggsprosent som hoteller og overnattingssteder der rommene har eget bad.

Henvisningen til Helse Bergen sine råd for skip og skipseiere fjernes.

VEDLEGG

Vedlegg 1: Infoplakat fra FHI og Helsedirektoratet

Link til informasjonsplakater på norsk og andre språk:

<https://www.helsedirektoratet.no/brosjyrer/vaner-som-forebygger-smitte>

Vaner som forebygger **smitte**

Papirlommetørkle

foran munn og nese beskytter andre når du hoster eller nyser. Kast lommetørkleet etter bruk. Vask så hendene.

Bruk albukroken

når du må hoste eller nyse og ikke har papirlommetørkle tilgjengelig.

Vask hendene

ofte og grundig, spesielt når du har vært ute blant folk.

Hånddesinfeksjon

med alkoholholdige midler er et godt alternativ når håndvask ikke er mulig, for eksempel på reise.

Vedlegg 2: Livreddende førstehjelp

Det viktig å passe på at veiledningen om livreddende førstehjelp tar utgangspunkt i hva som til enhver tid er god praksis og deretter tilpasse dette til smittesituasjonen.

"Vanlige" tidskritiske akuttmedisinske tilstander er: hjerteinfarkt, hjerneslag, hjertestans og alvorlige skader.

Tidlig varslings av **medisinsk nødtelefon 113** (også på Svalbard) for utalarming av ressurser og veiledning i livreddende førstehjelpstiltak er alltid viktig og må prioriteres.

For nærmere beskrivelse av symptomer og førstehjelp har vi lagt ut lett tilgjengelig informasjon om dette på www.113.no se:

Ved mistanke om hjerteinfarkt eller hjerneslag; se <https://www.113.no/forstehjelp/symptomer-paa-hjerteinfarkt/> og <https://www.113.no/forstehjelp/symptomer-pa-hjerneslag/>.

Førstehjelpen vil her vil som oftest være begrenset til tidlig varslings av 113

Ved alvorlig skade/blødninger gjelder følgende:

<https://www.113.no/forstehjelp/bloedninger/>

1. Sikre frie luftveier ved bevisstløshet
2. Hold personen i ro
3. Stans store ytre blødninger ved å trykke bandasje eller rent tøy direkte mot blødningen, og press med fingrene mot såret.
4. Forsøk å redusere varmetap (viktig for blodets levringssevne – dvs evnen til selv å begrense/stoppe blødninger)

Ved hjertestans gjelder følgende: <https://www.113.no/forstehjelp/voksne-og-barn/>

1. Ved plutselig livløshet: ring 113 og sett telefonen på høyttaler.
2. Sørg for frie luftveier og undersøk om personen puster normalt
3. Er det ingen eller unormal pust skal man starte hjerte-lungeredning (HLR)
4. Gi 30 brystkompresjoner med ca. 100 trykk per minutt.
5. Gjør 2 forsiktige innblåsninger.
6. Koble på hjertestarter dersom dette er tilgjengelig
7. Fortsett med 30 kompresjoner og 2 innblåsninger til ambulansepersonellet overtar eller man anser det som nytteløst å fortsette forsøk på gjenopplivning
8. Viktig å være klar over at personer som er svært nedkjølte (f.eks. falt i kaldt vann eller begravet i snøskred) kan overleve hjertestans selv etter lang tid med HLR.

Tilpasninger ift risiko for Covid19-smitte:

Norsk Resuscitasjonsråd, Norsk førstehjelpsråd og Fagrådet for *Sammen redder vi liv* har gitt følgende anbefalinger om HLR:

For de som ikke er helsepersonell er det **113-sentralen som tar stilling til sannsynligheten for at pasienten er smittet**, og dermed tar stilling til om det skal gjøres smitteverntiltak i den aktuelle situasjonen.

Om det ikke er grunnlag for å mistenke smitte kan livreddende tiltak gis på vanlig måte da risiko for smitte generelt er lav i samfunnet. Utenfor sykehus vil de fleste livreddere være i familie eller bekjente av pasienten og trolig

ha delt smitte allerede, så i slike tilfeller kan veiledning i HLR gjøres på vanlig måte.

Vi anbefaler følgende fremgangsmåte om man kommer over en livløs person.

1. Ring 113 og sett telefonen på høyttaler.
2. 113 veileder i frie luftveier og vurderingen om pasienten puster normalt eller ikke. Hvis pasienten puster normalt, vil 113 veilede i å legge personen i sideleie. Vurdering av om pusten er normal, skjer ved å se, lytte og føle etter pasientens pust, **men ved risiko for smitte, er det tilstrekkelig å vurdere ved å se om brystet beveger seg normalt.**
3. Hvis pasienten ikke puster normalt vil 113 veilede i HLR.
4. **Hjertestarter kobles til og brukes på vanlig måte.** 113 vil veilede i hvor nærmeste hjertestarter befinner seg (Hjertestarterregisteret på 113.no).
5. Om risiko for smitte skal begrenses under HLR bør følgende gjøres:
 - **Munn-til-munn eller munn-til-maske-ventilasjon bør som hovedregel ikke gis (egne anbefalinger for barn). Det bør derfor kun gis brystkompresjoner frem til ambulanse kommer frem.**
 - Pasienten bør om mulig få munnen tildekket med et lett tøyestykke for å begrense spredning av aerosoler fra munn og nese.

Etter kontakt med en mulig smittet i forbindelse med førstehjelp og HLR, skal hjelperen alltid utføre god håndhygiene, vaske ansikt og om mulig bytte klær.

Vedlegg 3: Smittevernsoppslag fra Svalbard Kirke

SVÅLBARD KIRKE

PB. 533, N-9171 LONGYEARBYEN
www.svalbardkirke.no

Hjertelig velkommen til Svalbard kirke!

For at vi skal kunne holde åpent på en trygg måte for alle besøkende, ber vi om at alle leser dette og følger opp:

- **Du må være frisk og ikke i karantene for å besøke kirka**
- **Bare en person i gangen der vi tar av sko, med mindre dere er fra samme hushold**
- **Sprit hender når du kommer inn og før du går ut**
- **Heng ytterklær på den stolen du sitter på**
- **Registrer deg med navn og kontaktinfo på arket som ligger framme eller hos kirkeverten, dette er nødvendig for eventuell smitteoppsporing. Informasjon blir ikke delt med noen og makuleres etter 4 uker.**
- **Hold minst 1 meter avstand til andre, med mindre dere er fra samme hushold**
- **Når det er åpen kirke, kan det være inntil 20 personer i kirka samtidig**
- **Ved arrangementer (gudstjenester og andre samlinger) er det maksimalt 50 personer, forutsatt at det kan holdes minst 1 meters avstand**

Warmly welcome to Svalbard church!

We want all visitors to keep safe, så please read this and adhere to the regulations:

- **All visitors must be well and out of quarantine**
- **Only one person at the time when taking off your shoes in the hallway, unless from same household**
- **Use provided sanitizer when entering and leaving the church**
- **Keep your clothes on your chair**
- **Please register your name and contactinformation when entering. This is solely for tracking the virus if anyone reports sick after visiting. The information is not shared and will be maculated after 4 weeks.**
- **Keep a distance of at least 1 meter to others, unless from same household**
- **When open church, 20 people kan visit at same time, please respect this**
- **For worships and other arrangements, a maximum of 50 is allowed, provided all can keep a distance of at least 1 meter.**

Vedlegg 4: Longyearbyen Campings smittevernveileder

Longyearbyen Camping

Servicebygg:

RISIKOBESKRIVELSE

Servicebygg med kjøkken og oppholdsrom, sanitæravdeling og vaskeanlegg kan utgjøre en smittefare fordi det er mange som skal benytte anlegget.

Risikoen består i fare for direkte smitte fordi mange personer er samlet på ett sted, og risiko for indirekte smitteved at personer tarpå desamme overflatene.

TILTAK

Innføre begrensninger i antall mennesker som kan benytte servicebygget samtidig, for eksempel gjennom et bookingsystem/liste, organisering av kø uten for eller opp slagsom oppfordrer til å holde avstand.

Sørg for at såpe og papir håndklær alltid er tilgjengelig.

Hyppig renhold og desinfisering av alle utsatte flater. Dette må organiseres utfra virksomhetens størrelse og antall gjester. Eksempler på renholdsrutiner er 1 gang i timen i "rushtiden", tre ganger om dagene.

Teltutleie

RISIKOBESKRIVELSE

Risikoen består i fare for direkte smitte fordi mange personer er samlet på ett sted.

TILTAK

Innføre begrensninger i antall mennesker som kan bo på telt.

Bare 1 person eller familie.

Sovepose utleie

RISIKOBESKRIVELSE

Risikoen består i fare for direkte smitte fordi mange personer bruker samme sovepose.

TILTAK

Bruk av madrasslaken, fjernedyner og puter, slik at gjester må stille med eget utstyr.